

KURIER Uniwersytecki

Czasopismo Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego

numer 1/17/2025

ISSN 2719-955X

e-ISSN 2719-9932

styczeń-marzec 2025

W numerze m.in.:

- * Sam na sam z... Anną Zamkowską
- * Jak praktyki, to na Cyprze!
- * Po godzinach... Im głębiej, tym ciekawiej

SPIS TREŚCI

3 | Od Redakcji

4 | The University Courier

REKTOR, SENAT, BIURO REKTORA

- 6 | Senat
- 7 | Organizacja
- 8 | Kronika rektorska

SAM NA SAM Z...

- 9 | Anną Zamkowską – dziekan WF-P

WYDARZENIA

- 13 | Polska Prezydencja w Radzie UE
- 13 | Ważne spotkania
- 14 | Razem przeciwko cyberprzestępczości
- 15 | Who is he absolwent WEiF (2)
- 17 | Inauguracja Akademii Finansów
- 18 | Honorowy medal dla rektora
- 19 | Eksperti i biegli sądowi
- 20 | Wydziałowa „Awantura o kasę”
- 21 | Jak praktyki, to na Cyprze!
- 22 | Akademia motoryzacyjna nie zwalnia tempa
- 24 | Konkurs rozstrzygnięty
- 25 | Bliżej ZUS
- 26 | Za, a może przeciw

27 | FLESZEM Z WYDZIAŁÓW

29 | POZAUNIWERSYTECKIE SUKCESY

31 | KONFERENCJE, SEMINARIA, WYKŁADY...

NAUKA – PRACE NAUKOWE, ESEJE, BADANIA...

- 33 | Katarzyna Zaremba – *Jak kurator pomaga skazanym?*

35 | GALERIE

41 | Z WITRYNY WYDAWNICTWA URAD.

PO GODZINACH...

- 42 | Maciej Dobrowolski – *Im głębiej, tym ciekawiej*

STUDENCI

- 47 | Tłumacze na e-start
- 48 | Demo Day
- 49 | Spotkanie starostów
- 49 | Studenci dzieciom
- 50 | Dlaczego samolot lata?
- 51 | Winter School w Austrii
- 52 | Studenci obradowali w Szwajcarii

53 | SPORT

56 | POST MORTEM

Na okładce: nurkowanie w Jaskini Molnár János w Budapeszcie.

Zdjęcie dzięki uprzejmości Cezarego Abramowskiego

ISSN 2719-955X
e-ISSN 2719-9932

Wydawca:
Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego
Wydawnictwo, ul. Malczewskiego 29, 26-600 Radom
tel. 48 361 70 33
e-mail: wydawnictwo@urad.edu.pl www.wydawnictwo.uniwersytetradom.pl

Zespół redakcyjny:
Wojciech Bielawski – *redaktor naczelny*
Karolina Derleta

Współpracownicy: Michał Czyżewicz, Justyna Cwiertnia, Kazimierz Łyszcz, Aneta Mirosz,
Jan Rybak, Jacek Sobień

Opracowanie komputerowe i graficzne – Cezary Majewski

Patronat
JM Rektor Uniwersytetu Radomskiego im. K. Pułaskiego
prof. dr hab. Sławomir Bukowski

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skrótów
i opracowania redakcyjnego tekstów przyjętych do druku.

„Gniazdownicy” trzymają się mocno

Tak jest od zawsze – wiosną ptaki zakładają gniazda. Po kilku tygodniach ich młode rozpoczynają nowe życie na naszej, nie zawsze łaskawej im, planecie. Po prostu opuszczają rodzinne gniazdo.

W naszym życiu, pytanie, czy twoje dzieci opuściły już gniazdo? – już nie jest tak często zadawane, jak kiedyś. Powód – corocznie przybywa tzw. gniazdowników. Są to młodzi dorośli, którzy mieszkają z rodzicami. Wg danych Eurostatu sprzed dwóch lat, w grupie wiekowej 25-34 odsetek ten wynosił już ponad 50%.

Polska wcale nie jest w tym odosobniona, bo np. w takiej Grecji ten odsetek wynosi ponad 60%. Za Grecją są Portugalia, Włochy, Hiszpania. A średnia europejska to 30% populacji w grupie wiekowej 25-34.

Posiłkując się danymi Eurostatu i raportem GUS-u, w Polsce więcej niż co trzecia osoba w podanym przedziale wiekowym mieszka z rodzicami i nie założyła własnej rodziny. Jakże się tego przyczyną? Polscy badacze zajmujący się tym zjawiskiem na pierwszym miejscu stawiają wysokość dochodów. Jak się okazuje, ponad 60% z tej grupy nie ma żadnego dochodu albo jest on niższy niż płaca minimalna. Drugą istotną przyczyną jest konieczność zajmowania się rodzicami, często już w podeszłym wieku i w nienajlepszej kondycji zdrowotnej. Trzecia przyczyna to, jak określają badacze, zjawisko dziedziczenia braku aktywności ekonomicznej, czyli – upraszczając – brak samodzielności, niska samoocena, ale także wzorzec rodzinny, w którym jedno z rodziców nigdy nie pracowało. Na mapie naszego kraju koncentracja gniazdowników” ma miejsce w województwach podlaskim, warmińsko-mazurskim, lubelskim, podkarpackim.

Co ciekawe, zatwardziałymi „gniazdownikami” są najczęściej mężczyźni. Potoczny wzorzec mężczy-

zny, jako osoby bardziej przedsiębiorczej, odważnej, zupełnie się tutaj nie sprawdza.

Jak zauważają znawcy problemu, to zjawisko jest niejako powrotem do sytuacji z początków XX wieku. Funkcjonujący wtedy model rodziny wielopokoleniowej przetrwał dosyć długo, aż do lat 60. ubiegłego wieku.

Jest jeszcze grupa młodych ludzi, którzy tylko na jakiś czas opuszczają rodzinne gniazdo, by tam powrócić, gdy stracą pracę lub wzrosną koszty życia. W Polsce taką trudną do pokonania barierą jest dostęp młodych ludzi do mieszkań i uzyskanie dobrego kredytu mieszkaniowego. Nie pomagają w tym nawet rządowe programy dopłat, a trudno uzyskać zdolność kredytową, gdy wielu z tych młodych ludzi jest zatrudnionych na umowę zlecenie albo umowę o dzieło.

Na drugim biegunie jest też dosyć spora grupa właśnie rodzin wielopokoleniowych, w których w sposób naturalny przekazuje się potomkom prowadzenie firmy tzw. rodzinnej.

Warto jeszcze dodać, że przez ostatnie 20 lat obserwuje się proces „wydłużania” młodości. Młodzi ludzie coraz później zawierają związki małżeńskie, najpierw realizują się zawodowo i na później planują samodzielne życie.

Tak więc pamiętajmy, że zadając znajomym pytanie, czy już wasze pociechy opuściły rodzinny dom?, możemy postawić ich w niezbyt komfortowej sytuacji.

A w ptasich gniazdach już niedługo zrobi się pusto...

*naczelný redaktor
Wojciech Bielawski*

University Courier is a magazine of Casimir Pulaski University of Radom. The first issue, called From the Life of Radom Technical University, was published in 2000, the year in which the university celebrated its 50th anniversary. The magazine has been published under its current title since 2021. **Courier** documents the most important events in the life of the university. We write about scientific achievements of university employees, research projects, international cooperation. On the pages of **Courier** we publish a lot of information about students, their activities in student scientific groups, sports achievements and also everyday life. Some of them debut in **Courier** with their texts, which we are very happy to publish.

In each issue of magazine we devote two pages to the English version. They contain information from the Polish version of **Courier**, presented in a very condensed form. The editorial team hopes that thanks to this, the readership will expand to include new recipients, this time foreign-language readers.

editor-in-chief
of University Courier
Wojciech Bielawski

Page 13 On January 3rd, the Grand Theatre – National Opera in Warsaw hosted the grand opening gala of the Polish presidency of the Council of the European Union. It was attended by representatives of the Polish government, diplomats, academic leaders and representatives of the world of culture and business. The rector of our University, prof. Sławomir Bukowski, was also present.

Page 17 Students of the Faculty of Economics and Finance participated in the inaugural meeting of the Dürr Group Services Finance Academy. The meeting took place at the company's headquarters in Radom. Students learned about technological processes of products manufactured by Dürr and took part in a multimedia presentation regarding the company's services and systems.

Participants of the Dürr Group Services Finance Academy

Page 18 The Rector of the University of Radom, Prof. Dr. Hab. Sławomir Bukowski, received the honorary medal of the Republic of Mongolia in recognition of his contribution to the development of education and training of Mongolian students at our university. The ceremony took place at the Mongolian Embassy in Warsaw, during a concert by the Mongolian Philharmonic Orchestra Morin Khuur, as part of the official visit of the President of Mongolia, His Excellency Mr. Ukhnaa Khurelsukh to Poland.

Rector Prof. Sławomir Bukowski
and President of Mongolia Ukhnaa Khurelsukh

Page 21 In January, cooperation regarding student internships was signed with a Cypriot hotel chain. On behalf of the University of Radom, the agreement

was signed by prof. Wojciech Żurowski – vice-rector, and Polis Polydefiks, representative of TSOKKOS Hotela Public LTD. Internships in Cyprus are organized as part of the ERASMUS+ program. They open up new opportunities for students to develop and gain experience.

Signing of a contract with a Cypriot hotel chain

Page 47 A student from our University won a nationwide English language competition organized by Skrivanek sp. z o.o. Ltd. The competition was organized for the twelfth time. Its idea is to encourage students to improve their qualifications and make it easier for the best candidates for translators to enter the job market.

Page 49 The Faculty Board of Students at the Faculty of Economics and Finance organized a trip for children from the family children's home in Kolonia Jaszowice. This time, the students took their charges to the most modern zoo in Europe – Orientarium ZOO in Łódź.

Participants of the trip in Orientarium ZOO in Łódź

Page 50 Dr. Katarzyna Ziębakowska-Cecot and students of preschool and early school pedagogy organized workshops covering various fields of science, in which primary school students participated. The children showed creativity and took part in the prepared games with commitment.

Technical workshops for children

Page 52 Students from the Faculty of Law and Administration took part in the international student conference Geneva International Model United Nations (GIMUN). Under the supervision of prof. dr hab. Katarzyna Głąbicka-Auleytner, students got ready for this year's edition of the conference entitled „Navigating Global Conflicts - Supporting Peace through Multilateral Cooperation”, during which they presented their papers and took part in the discussion.

Participants of the international student conference Geneva International Model United Nations (GIMUN)

Translation Joanna Łęcka

Senat

PIERWSZE POSIEDZENIE SENATU (14.01.2025)

Uchwały Senatu URad.:

- 1) Nr 000-1/1/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie: ustalenia programu studiów kierunku „Finanse i rachunkowość” – studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej
- 2) Nr 000-1/2/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie: ustalenia programu studiów kierunku „Finanse i rachunkowość” – studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej

DRUGIE POSIEDZENIE SENATU (30.01.2025)

Uchwały Senatu URad.:

- 1) Nr 000-2/1/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: nadania Panu Profesorowi Panagiotis E Kaldis, PhD tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- 2) Nr 000-2/2/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: wyznaczenia promotora rozprawy doktorskiej Pani mgr Magdaleny Wrońskiej
- 3) Nr 000-2/3/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: wyznaczenia recenzentów rozprawy doktorskiej Pani mgr Edyty Dzierż
- 4) Nr 000-2/4/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: zaopiniowania zmian do Szczegółowych zasad i trybu przyznawania statusu honorowego profesora i honorowego wykładowcy oraz zasad udziału honorowego profesora i honorowe-

go wykładowcy w działalności URad.

- 5) Nr 000-2/5/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: ustalenia programu studiów kierunku „Lingwistyka stosowana” – studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzone w formie stacjonarnej
- 6) Nr 000-2/6/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie: przyjęcia sprawozdania dotyczącego funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i stanu jakości kształcenia na Uczelni za rok akademicki 2023/2024

TRZECIE POSIEDZENIE SENATU (27.02.2025)

Uchwały Senatu URad.:

- 1) Nr 000-3/1/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia postępowania doktorskiego Pana mgr. inż. Marka Kalbarczyka
- 2) Nr 000-3/2/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Pawła Kazirodka
- 3) Nr 000-3/3/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Krzysztofa Kratiuka
- 4) Nr 000-3/4/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Marcina Maja
- 5) Nr 000-3/5/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Piotra Kwiatkowskiego
- 6) Nr 000-3/6/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Pawła Kołodziejczyka
- 7) Nr 000-3/7/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pani mgr inż. Magdaleny Piwko

- 8) Nr 000-3/8/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. Marcina Rydzka
- 9) Nr 000-3/9/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Sylwestra Grzywacza
- 10) Nr 000-3/10/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. Tomasza Marka
- 11) Nr 000-3/11/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: zamknięcia przewodu doktorskiego Pana mgr. inż. Pawła Masikowskiego
- 12) Nr 000-3/12/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie: wyznaczenia recenzentów rozprawy doktorskiej Pani mgr Katarzyny Dzikowskiej

CZWARTE POSIEDZENIE SENATU (27.03.2025)

Uchwały Senatu URad.:

- 1) Nr 000-4/1/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie: przyznania Medalu im. Kazimierza Pułaskiego Panu Jarosławowi Łuczajowi
- 2) Nr 000-4/2/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie: przyznania Medalu im. Kazimierza Pułaskiego Pani Elwirze Skoczek
- 3) Nr 000-4/3/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie: przyznania Medalu im. Kazimierza Pułaskiego Panu Markowi Jagielskiemu
- 4) Nr 000-4/4/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie: nadania Panu prof. dr hab. Marianowi Goryni tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- 5) Nr 000-4/5/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie: uchwalenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Radomskim im. Kazimierza Pułaskiego

Aneta Mirosz
dyrektor Biura Rektora

Organizacja

Zarządzenia Rektora

- R-1/2025 z dnia 7 stycznia 2025 r. w sprawie:
powołania Pana dra Ireneusza Pszczółki na pełniącego obowiązki Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomii i Finansów
- R-2/2025 z dnia 13 stycznia 2025 r. w sprawie:
obowiązku składania przez pracowników Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego oświadczeń o dziedzinie i dyscyplinie, w której prowadzą działalność naukową oraz oświadczeń o wyrażeniu zgody na zaliczenie do liczby pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie
- R-3/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie:
powołania Uczelnianej Rady Wydawniczej Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- R-4/2025 z dnia 22 stycznia 2025 r. w sprawie:
1) utworzenia Sekcji ds. Energetycznych,
2) zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu
- R-5/2025 z dnia 22 stycznia 2025 r. w sprawie:
wprowadzenia Regulaminu Uczelnianej Rady Wydawniczej i działalności wydawniczej Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- R-6/2025 z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie:
likwidacji Wydziału Chemii Stosowanej
- R-7/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie:

wprowadzenia Instrukcji postępowania z pieczęciami urzędowymi i pieczętkami służbowymi w Uniwersytecie Radomskim im. Kazimierza Pułaskiego

- R-8/2025 z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie:
wdrożenia w Uniwersytecie Radomskim im. Kazimierza Pułaskiego systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów (EOD) wraz z modułem Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD)

Aneksy do zarządzeń

- Aneks nr 5 z dnia 9 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-66/2023 w sprawie:
powołania Komisji Wyborczych Podstawowych Jednostek Organizacyjnych Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- Aneks nr 1 z dnia 14 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-5/2021 w sprawie:
wprowadzenia „Regulaminu w sprawie ramowych procedur udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej bez podatku od towarów i usług nieprzekraczającej kwoty 130 000 złotych”
- Aneks nr 6 z dnia 15 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-66/2023 w sprawie:
powołania Komisji Wyborczych Podstawowych Jednostek Organizacyjnych Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- Aneks nr 20 z dnia 23 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-20/2019 w sprawie:

- 1) restrukturyzacji Uczelni,
- 2) ustalenia i ogłoszenia nowej struktury organizacyjnej Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego

- Aneks nr 20 z dnia 23 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-21/2019 w sprawie:
wprowadzenia wykazu identyfikatorów cyfrowych i symboli literowych jednostek w Uniwersytecie Radomskim im. Kazimierza Pułaskiego
- Aneks nr 1 z dnia 31 stycznia 2025 r. do Zarządzenia R-75/2021 w sprawie:
ustalenia Szczegółowych zasad i trybu przyznawania statusu honorowego profesora i honorowego wykładowcy oraz zasad udziału honorowego profesora i honorowego wykładowcy w działalności URad.
- Aneks nr 1 z dnia 25 marca 2025 r. do Zarządzenia R-17/2024 w sprawie:
wprowadzenia Regulaminu Uczelnianego Funduszu Świadczeń Socjalnych Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego

Pisma okólne

- Pismo okólne 1/2025 z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie:
wyłączenia z eksploatacji budynku Auli Głównej Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego usytuowanego przy ul. Chrobrego 31A

*Aneta Mirosz
dyrektor Biura Rektora*

KRONIKA REKTORSKA

(styczeń-marzec 2025 r.)

3 stycznia – JM Rektor Uniwersytetu Radomskiego, prof. dr hab. Sławomir Bukowski, wziął udział w uroczystej gali otwarcia polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, która odbyła się w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele polskiego rządu, dyplomaci, liderzy akademicy oraz reprezentanci świata kultury i biznesu.

13 stycznia – gośćmi JM Rektora byli: Maciej Gdula – wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Patryk Fajdek – wicewojewoda mazowiecki. Spotkanie odbyło się w rektoracie Uniwersytetu.

20 lutego – JM Rektor i młodszy inspektor Michał Zugaj – zastępca komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości podpisali porozumienie. Dotyczy ono wszechstronnej współpracy, w ramach posiadanych uprawnień i możliwości, w zakresie edukacji, podnoszenia wiedzy i świadomości na temat zagrożeń związanych z cyberprzestępczością oraz propagowania działalności na rzecz bezpieczeństwa publicznego, a także związanej z tymi zagadnieniami profilaktyki oraz kształtowania postaw patriotycznych i społecznych. W spotkaniu udział wzięli także: dr hab. Joanna Smarż, prof. URad. – dziekan Wydziału Prawa i Administracji i dr hab. inż. Tomasz Perzyński, prof. URad. – dziekan Wydziału Transportu, Elektrotechniki i Informatyki.

26 lutego – JM Rektor wraz z rektorami uczelni państwowych wziął udział w spotkaniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcinem Kulaskiem. Miejscem spotkania było Centrum Prasowe FOKSAL w Warszawie.

14 marca – JM Rektor, w Ambasadzie Mongolii w Warszawie w ramach oficjalnej wizyty prezydenta Mongolii Jego Ekscelencji Pana Ukhnaa Khurelsukha w Rzeczypospolitej Polskiej, otrzymał medal honorowy Republiki Mongolii, w uznaniu zasług za wkład w rozwój edukacji i kształcenia studentów mongolskich w naszej uczelni.

Współpraca Uniwersytetu Radomskiego z mongolską fundacją Education Loan Fund under the Ministry of Education of Mongolia rozpoczęła się w 2022 roku. Na podstawie zawartej umowy młodzież mongolska studiuje w naszej uczelni. Po rocznym kursie nauki języka polskiego i wybraniu kierunku studiów rozpoczynają naukę w naszym Uniwersytecie. Obecnie studiuje 80 osób z Mongolii.

17 marca – odbyło się spotkanie poświęcone przyszłości Uniwersytetu Radomskiego, w którym uczestniczyli: JM Rektor, wiceministra Karolina Zioło-Pużuk i wicewojewoda mazowiecki Patryk Fajdek. Omówiono na nim strategię rozwoju uczelni ze szczególnym uwzględnieniem planów inwestycyjnych i pozyskiwania środków finansowych, a także przyszłych inwestycji, które mają na celu wzmocnienie jej pozycji jako jednego z czołowych ośrodków akademickich

w Polsce. Podczas spotkania poruszono również kluczowe zagadnienia związane ze wsparciem Uniwersytetu Radomskiego, zarówno w zakresie finansowania nowych projektów edukacyjnych, jak i rozbudowy infrastruktury akademickiej.

25 marca – w Kamienicy Deskurów na radomskim rynku odbyły się XX Targi Szkół Wyższych. Wśród odwiedzających był m.in. JM Rektor, który z rąk wiceprezydent Radomia Katarzyny Kalinowskiej odebrał wyróżnienie za długoletnią współpracę Uniwersytetu Radomskiego z miastem. Targi przyciągnęły młodzież z klas maturalnych z Radomia i okolic. Oprócz naszej Uczelni swoje oferty edukacyjne zaprezentowały szkoły wyższe z całej Polski, m.in. z: Warszawy, Kielc, Lublina, Dębina, Łodzi, Rzeszowa, Olsztyna i Szczecina. Stanowisko Uniwersytetu Radomskiego cieszyło się dużym zainteresowaniem. Dział Promocji Uczelni przygotował ciekawe atrakcje m.in. możliwość wykonania wydruku za pomocą długopisów 3D, otrzymania pamiątkowego zdjęcia stworzonego z wykorzystaniem AI, czy też prezentację autonomicznego robota mobilnego. Maturzyści mogli również porozmawiać o rekrutacji na studia oraz przetestować swoją sprawność psychofizyczną. Natomiast na niezdecydowanych czekał quiz pn. *Który kierunek studiów wybrać?* Uniwersytet Radomski został uhonorowany nagrodą za najciekawsze stanowisko prezentujące ofertę dla maturzystów.

Justyna Ćwiertnia

Mocno preferuję sposób funkcjonowania wydziału nastawiony na rzecz innych. Jest to zgodne z moimi przekonaniem i jednocześnie moimi oczekiwaniami takiego podejścia przez pracowników wydziału.

WYDZIAŁ MA JEDNOCZYĆ, A NIE DZIELIĆ

(z dr hab. Anną Zamkowską, prof. URad. – dziekan Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego, rozmawia Wojciech Bielawski)

Redakcja „Kuriera” składa Pani Profesor gratulacje z okazji objęcia funkcji dziekana Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego. W jakiej kondycji zastała Pani wydział, którym Pani kieruje od września 2024 roku?

To jest dosyć trudne pytanie. Muszę jednak mocno podkreślić, że nie skupiałam się na tym, co było, a skoncentrowałam się na tworzeniu nowych, preferowanych przeze mnie, warunków wzajemnej współpracy. Miałam też sporo doświadczenia w zarządzaniu, ponieważ kierowałam Katedrą Pedagogiki od 2010 roku. Ponadto po objęciu funkcji dziekana było mi nieco łatwiej, ponieważ bardzo dobrze znałam kierowników pięciu katedr na wydziale i współpraca z nimi układała się dobrze. Po przeprowadzeniu z nimi konsultacji przedstawiłam swoją wizję rozwoju wydziału. Zaczęło funkcjonować kolegium dziekańskie. Powołałam zespół koordynatorów różnych kierunków do spraw promocji. Są oni odpowiedzialni za prezentację naszych osiągnięć i naszych możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy na rzecz środowiska lokalnego. Poprosiłam szefów katedr o przedstawienie planu rozwojowego kierowanych przez nich jednostek. Chcę wyraźnie podkreślić, że nasz Uniwersytet jest przede wszystkim jednostką naukową. Wydział powinien pomagać tworzyć zespoły badawcze, wspierać pracowników w ich indywidualnym rozwoju naukowym, w odbywaniu staży zagranicznych, w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych. Obec-

nie trzy osoby z Katedry Pedagogiki i trzy z Katedry Neofilologii pracują nad rozprawą habilitacyjną, a kolejne cztery przygotowują dysertacje doktorskie. Jedna z nich w semestrze zimowym 2024-25 była na stażu naukowym na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS, a dwie planują go odbyć w najbliższym okresie, w tym dr Ewa Kłęczaj-Siara z Katedry Neofilologii wybiera się na staż do Stanów Zjednoczonych. Prof. Oleg Gorbaniuk prowadzi dla chętnych pracowników wydziału warsztaty statystyczne. Jestem orędowniczką stworzenia radomskiego środowiska naukowego, które będzie wspierać badania naukowe, organizować konferencje, prowadzić wymianę międzynarodową pracowników i studentów. Oczy-

wiście jest to proces zaplanowany na wiele lat, ale już rozpoczęty. Dodam jeszcze, że ja mocno preferuję sposób funkcjonowania wydziału nastawiony na rzecz innych. Jest to zgodne z moimi przekonaniem i jednocześnie moimi oczekiwaniami takiego podejścia przez pracowników wydziału.

Czy długo zastanawiała się Pani nad propozycją rektora objęcia przez Panią funkcji dziekana?

Przede wszystkim poczułam się wyróżniona propozycją rektora. Każdy z dziekanów preferuje swój własny styl zarządzania. Moim zadaniem jest stworzenie takich warunków współpracy, aby wydział był postrzegany jako całość i wszelkie działania róż-

Dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad. – dziekan Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego i Wojciech Bielawski – redaktor naczelny „Kuriera Uniwersyteckiego”

nych jego jednostek były „zapisywane” na konto wydziału jako całości.

Od wielu już lat obserwuje się wyraźny kryzys nauk humanistycznych i społecznych, nie tylko w Polsce ale w skali europejskiej. Badacze tego zjawiska wskazują, że nauki te mają problem nawet ze zdefiniowaniem zainteresowań badawczych. Co to znaczy, zarządzać wydziałem o profilu humanistyczno-pedagogicznym w tej niekorzystnej sytuacji?

Rzeczywiście nauki humanistyczno-społeczne są od jakiegoś czasu w dość głębokim kryzysie. Przekłada się to niekorzystnie na środki finansowe, które te nauki otrzymują. Obecnie w wielkiej ofensywie są nauki biologiczno-chemiczne, matematyczno-fizyczne, a zwłaszcza techniczne. Pyta mnie Pan, jak zarządzać wydziałem w takiej sytuacji? Przede wszystkim zarządzać profesjonalnie czyli odpowiedzialnie, a także konsekwentnie realizować poszczególne punkty rozwoju wydziału, o których mówiłam, odpowiadając na Pana pierwsze pytanie.

Mocno akcentuje Pani dziekan współpracę ze środowiskiem lokalnym. Jakie projekty są owocem tych dobrych kontaktów?

Mamy dobre kompetencje komunikacyjne, które ułatwiają współpracę ze środowiskiem lokalnym. Jednym z moich priorytetów wydziałowych jest działanie właśnie na rzecz miasta i regionu, dlatego liczę na wspólne uczestniczenie we wzajemnych projektach. Podam kilka z nich. W Katedrze Pedagogiki były realizowane dwa projekty na zaproszenie wiceprezident Radomia Katarzyny Kalinowskiej i radomskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Pierwszy z nich, realizowany przez prof. Elżbietę Sałatę, dr Marię Gagacką i mnie, dotyczył doświadczeń dyrektorów, nauczycieli i uczniów wszystkich typów szkół, związanych z edukacją zdalną w trakcie pandemii wirusa SARS-CoV-2 w roku szkolnym 2020-21. Przedmiotem badań była również zmiana poziomu kompetencji informatycz-

nych, społecznych i organizacyjnych, a także posiadanych możliwości technicznych. Potrzeba badań wynikała nie tylko z rosnącego zainteresowania wpływem pandemii na funkcjonowanie społeczne wszystkich głównych aktorów procesu dydaktycznego uczniów, nauczycieli i dyrektorów szkół, ale także z przesłanek praktycznych. Ewaluacja zdalnego nauczania kryzysowego oraz jakościowa ocena wprowadzonych rekomendacji, dotyczących prowadzenia zdalnego nauczania, pozwoliła na wprowadzenie rozwiązań, które zminimalizowały negatywne konsekwencje minionego okresu zarówno w sferze psychospołecznej, jak i organizacyjnej. W 2023 roku realizowany był przez dr Katarzynę Nowak projekt dotyczący płci psychologicznej uczniów szkół ponadpodstawowych w Radomiu. Pani doktor jest cenionym specjalistą i była już wielokrotnie zapraszana do wygłoszenia prelekcji na ten temat. Trzeci, aktualnie realizowany projekt, dotyczy praktyk włączających w radomskich przedszkolach. Cze-roosobowy zespół, który koordynuję, ma charakter międzynarodowy. W jego skład wchodzi, oprócz mnie, dr Monika Koczańska, moja doktorantka mgr Daria Majcher oraz jako konsultant dr Amy Grattan z Rhode Island College w USA. Badania mają charakter eksperymentalny. Chcemy, żeby te najnowsze praktyki o zasięgu międzynarodowym wprowadzić w przyszłości do przedszkoli. Dr Robert Makuch z Katedry Kultury Fizycznej realizuje projekt dotyczący długookresowych zmian w aktywności fizycznej, sprawności fizycznej oraz nawykach żywieniowych uczniów radomskich szkół. Badania te prowadzą nasi studenci, którzy nie tylko zachęcają młodzież z Radomia do wzięcia w nich udziału, ale także promują studiowanie w naszej uczelni. Realizowane są również badania u wysokokwalifikowanych sportowców, takich jak piłkarze klubu RKS Radomiak Radom oraz reprezentantów Polski w biegach długodystansowych, na mocy porozumień z klubem oraz Polskim Związkiem

Lekkiej Atletyki. Mamy przecież sporą grupę bardzo utalentowanych sportowców, którzy studiują na kierunku wychowanie fizyczne, ale nie tylko. Są studenci z psychologii, pedagogiki. Biorą udział w zawodach rangi krajowej, ale też w mistrzostwach Europy, mistrzostwach świata, a nawet igrzyskach olimpijskich. Wiem, że „Kurier” prezentuje ich sylwetki, i tak jak Pan redaktor zapowiada, również w tym numerze czasopisma będziemy mogli o nich przeczytać. Poszerzamy też ofertę interesariuszy zewnętrznych. To też jest działanie na rzecz środowiska lokalnego i odwrotnie – środowiska lokalnego na nasz wydział. Spotkania z interesariuszami dotyczą przede wszystkim modyfikacji/nowelizacji programów nauczania. Zatrudniamy też nauczycieli-praktyków pracujących w szkołach, przedszkolach, firmach tłumaczeniowych. To wszystko ma na celu uprządkowanie zajęć.

Dr Katarzyna Ziębakowska-Cecot od wielu lat przygotowuje studentów do wizyt w szkołach, organizuje wspólnie z nimi warsztaty dla uczniów z zakresu najnowszych technologii. Dr Marcin Szostakowski organizuje warsztaty kulinarne w przedszkolach.

Dużym zainteresowaniem cieszą się wieczory literackie z udziałem uczniów radomskich szkół średnich, na których prezentują swoje pierwsze próby poetyckie. Planowany jest kolejny trzeci wieczór. Katedra Neofilologii zorganizowała w marcu debatę oksfordzką w języku angielskim dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Temat pierwszej rundy to „Rozwój technologiczny jest ważniejszy niż rozwój kulturowy”. Formuła takiej debaty jest niezwykle interesująca i wzbudza duże emocje także wśród publiczności.

Obecna strona internetowa wydziałowa aż „kipi” od informacji. Widać, że jest prowadzona i z pasją, i profesjonalnie.

Jak już wspomniałam wcześniej, zaraz na początku mojej kadencji powołałam zespół koordynatorów różnych kierunków do spraw pro-

mości. Wspólnie rozbudowaliśmy stronę internetową, tak by stała się stroną całego wydziału. W obecnych realiach wizerunek firmy, agencji, banku czy wydziału jest kształtowany i utrwalany poprzez szeroko rozumiany Internet. Dlatego tak dużą wagę przywiązuję nie tylko do jej prowadzenia, ale także jej layoutu. Ma być przejrzysta, prosta w nawigacji i ma służyć promocji wydziału.

Wydział prowadzi dziewięć kierunków studiów od dziennikarstwa, filologii angielskiej, poprzez pedagogikę, psychologię aż po wychowanie fizyczne. Może warto byłoby zmienić jego nazwę?

Obecna nazwa wydziału rzeczywiście nie odpowiada prowadzonym kierunkom, bo są także: psychologia, wychowanie fizyczne, dziennikarstwo. Te kierunki nie są wpisane w nazwę wydziału, która obejmuje dwa kierunki filologiczne i pedagogiczne, a katedr mamy pięć, a kierunków dziewięć. Jestem orędowniczką zmiany nazwy wydziału. Nie jest to kwestia priorytetowa, ale istotna do jego identyfikacji. Może mógłby to być np. Wydział Nauk Humanistyczno-Społecznych, ale brakuje w nim wychowania fizycznego. Zmianę nazwy wydziału poddamy dyskusji.

Porozmawiamy teraz o studentach, o społeczności akademickiej, którą tworzą. Tutaj też liczy Pani dziekan na szerszą współpracę.

Chcę, żeby studenci też tworzyli zwarłą, zintegrowaną społeczność akademicką. Służyły temu dwa spotkania. Pierwsze z przewodniczącą samorządu studenckiego i starostami. Ja dużą wagę przywiązuję do współpracy z samorządem studenckim i mocno zachęcam swoich studentów do działania w strukturach organizacji studenckich. Drugie spotkanie było zorganizowane z myślą o studentach zagranicznych, którzy kształcą się na naszym wydziale. Są to głównie studenci z Ukrainy, ponad 70 osób. Na uczelni jest organizowany dla nich tzw. Orientation Day, ale my podobne spotkanie przygotowaliśmy

na wydziale. Służyło ono lepszemu poznaniu przez nich wydziału, zwyczajów, spraw organizacyjnych, życia studenckiego, a także przybliżeniu Radomia.

Na początku października ukazał się, opracowany przez nas, przewodnik dla studentów I roku, takie ABC, jak poruszać się po uczelni, gdzie realizować swoje pasje itd. Okazuje się, że studenci wyższych lat również go czytają. Co potwierdza, że to jest dobry pomysł. Planujemy wersję przewodnika w językach angielskim i ukraińskim.

Bardzo popieram również działalność studenckich kół naukowych, które dają studentom szansę rozwoju naukowego poprzez prowadzenie badań naukowych, uczestniczenie w konferencjach naukowych, także studenckich. Myślimy o organizacji w przyszłości konferencji między kołami naukowymi. Myślę też o formule tzw. zajęć otwartych dla naszych przyszłych potencjalnych studentów, obecnie uczniów, żeby poznali nasz wydział i zobaczyli kim jesteśmy, czym się zajmujemy. Tego typu działania mają służyć ożywieniu społeczności akademickiej, integracji środowiska studenckiego i lepszemu funkcjonowaniu wydziału.

Kontynuując wątek studencki, od kilku lat obserwujemy mniejsze zainteresowanie młodzieży studiowaniem. Wielu maturzystów najpierw próbuje swoich sił podejmując pracę, a po kilku latach jakaś część z nich rozpoczyna studia. Dla wielu pracodawców liczą się umiejętności, a nie dyplom ukończenia wyższej uczelni. A może trzeba zmienić formułę studiowania? Mniej teorii a więcej zajęć praktycznych?

Zgodnie z wytycznymi ministerialnymi realizowane mogą być studia o profilu ogólnoakademickim i praktycznym. Część z naszej oferty dotyczy kierunków praktycznych, a część ogólnoakademickich. Natomiast z przeprowadzonych badań (na potrzeby projektu dotyczącego drop-outu) wynika, że studenci właściwie wszystkich kierunków wskaza-

li na potrzebę upracticznienia zajęć. Będziemy szli w tym kierunku, z tym że wymaga to nakładów finansowych na stworzenie nowoczesnych pracowni i laboratoriów.

W ten sposób płynnie przeszliśmy do kolejnego pytania. Prowadzone przez wydział kierunki studiów wymagają dobrze wyposażonej bazy dydaktycznej, np. specjalistycznych pracowni.

Mamy coraz więcej specjalistycznych pracowni, które ułatwiają i wzbogacają proces dydaktyczny. Niezwykle nowatorska technologicznie jest Pracownia STEM (*red.: STEM to akronim angielskich słów: Science, Technology, Engineering, Mathematics*), która służy integracji nauki, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki w ramach jednego, interdyscyplinarnego programu nauczania. Mamy też komputerywaną pracownię specjalistyczną na psychologii. Mamy bardzo dobrze wyposażone dwie sale do zajęć tłumaczeniowych. Jeszcze jest Pracownia Edukacji Włączającej. Opiekuje się nią dr Agnieszka Żabińska. Jej wyposażenie (np. maszyna brajlowska, wózki inwalidzkie) umożliwia studentom lepszą pracę z uczniami z niepełnosprawnościami. Jest doskonale wyposażona Pracownia do Rozwijania Kompetencji Miękkich. Przydałaby się jeszcze pracownia do zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej czy edukacji społeczno-przyrodniczej, a także pracownia psychologii poznawczej, ale wymaga ona bardzo kosztownego instrumentarium do badania procesów poznawczych. Na kierunku wychowanie fizyczne dobrze byłoby otworzyć pracownię, która umożliwiłaby wykonywanie pomiarów antropometrycznych oraz badań biochemicznych, biomechanicznych i fizjologicznych. Oprócz specjalistycznych pracowni bardzo istotne jest dla mnie zapewnienie studentom także dobrych warunków studiowania, czyli np. wyposażenie holu w Olimpie w dodatkowe krzesła, sofy, fotele itp. w ładnej kolorystyce i dobrym wykonaniu. Dlatego

tak ważne jest ponadto wyposażenie akademików. Obowiązują obecnie zupełnie inne standardy i nauki, i codziennego życia.

Jak układa się współpraca wydziału z uczelniami zagranicznymi?

W ramach programu Erasmus+ mamy bardzo dobre kontakty z uczelniami słowackimi, ale nie tylko. Współpracujemy też z uczelniami z Hiszpanii, Rumunii, Portugalii i Turcji i od wielu lat z belgijskimi uniwersytetami. W listopadzie ub. r. studentki pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz pedagogiki były z prorektora prof. Elżbietą Sałatą i prodekanem prof. Justyną Bojanowicz, w ramach programu Learning Agreement for Traineeships na Słowacji w nitrzeńskim uniwersytecie, gdzie doskonaliły swoją wiedzę, uczestnicząc w zajęciach wraz ze słowackimi studentami.

W lutym dr Ziębakowska-Cecot koordynowała udział studentów z różnych kierunków WF-P w Winter School organizowanej w Austrii przez University of Education in Upper w Linzu w ramach sieci „SIMPLE – Social IMPact of distance LEarning” programu Ceepus. W maju Pani doktor będzie koordynowała wyjazd, także ze studentami różnych kierunków, do Odisee Technology Campus w Ghent (Belgia) w ramach tygodnia międzynarodowego pod hasłem „Cyberbullying”. W 2024 roku edycja tego tygodnia odbyła się w Radomiu. Jak pamiętam, „Kurier” informował o tym, a w tym roku jego kolejna edycja będzie miała miejsce właśnie w Belgii. Ponadto, w kwietniu studenci psychologii i dziennikarstwa wyjadą na Blended Intensive Programme dotyczący Health4Media do Babeş-Bolyai University w Rumunii.

Czy będzie tak kiedyś, że nasi studenci będą bardzo zabiegać, by uczestniczyć w tym programie – będzie więcej chętnych niż miejsc?

Bardzo bym chciała, żeby tak było. Podstawową barierą nadal jest słaba znajomość języka angielskiego. Chociaż w tym roku spośród 20 studentów chętnych do wyjazdu

wybrano tylko tych najlepszych. To dobrze prognozuje na przyszłość. Na naszym wydziale przyjęliśmy zasadę, że studenci, którzy uczą się za granicą, po przyjeździe zachęcają innych do spróbowania i pójścia ich śladami. Najbardziej aktywni są studenci filologii angielskiej i lingwistyki stosowanej. Ich naprawdę nie trzeba przekonywać do skorzystania z oferty Erasmusa. Staramy się też, by studenci wyjeżdżali w grupie z opiekunem z wydziału. Czują się wtedy zdecydowanie pewniej, łatwiej im się zaaklimatyzować w nowym środowisku. My robimy wszystko ze swojej strony, żeby byli dobrze przygotowani do wyjazdu. Opracowują artykuły, wystąpienia, a nasi pracownicy bardzo im w tym pomagają. W ramach wymiany międzynarodowej aktywnie działają też studenckie koła naukowe. W zeszłym roku Koło Naukowe Anglistów zorganizowało międzynarodową konferencję studencką Philcon.

Jest Pani Profesorem członkinią Zespołu Ekspertckiego Pedagogiki Specjalnej PAN. Jakie są główne zadania tego gremium?

Działam w tym zespole już od wielu lat i oprócz kwartalnego udziału w jego posiedzeniach, na których przedstawiane są najnowsze informacje z zakresu pedagogiki specjalnej, zapraszani są również zagraniczni eksperci z tej dziedziny wiedzy, przedstawiciele ministerstwa edukacji narodowej, a także dyrektorzy szkół. Daje to nam ogólny przegląd wszystkiego, co w danym momencie dzieje się w zakresie pedagogiki specjalnej. Ja brałam udział w pracach sekcji zajmującej się badaniami międzynarodowymi w zakresie edukacji włączającej, czyli takiej, która zwiększa szanse edukacyjne wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału. Mogę nieskromnie powiedzieć, że jestem w tym gronie ekspertem badań tzw. porównawczych. Na tegorocznej konferencji organizowanej przez ministerstwo i SGH, prezentowałam dane doty-

czące działania poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego na skalę międzynarodową.

Słuchając Pani wypowiedzi, jestem niezwykle zbudowany inicjatywą i pomysłami na dobre funkcjonowanie wydziału. Oprócz zarządzania wydziałem jest Pani cały czas aktywna naukowo, jest członkiem komisji PAN, uczestniczy w programie Erasmus+. Czy Pani doba zegarowa jest „z gumy”?

Po pierwsze, oczywiście nie tylko ja jestem autorką wszystkich pomysłów, które udało się wprowadzić na wydziale. Bardzo uważnie słucham swoich współpracowników i studentów, a ich cenne uwagi i propozycje staram się jak najczęściej wykorzystywać. Po drugie, jestem osobą dobrze zorganizowaną i dzięki temu udaje mi się realizować zamierzenia i zobowiązania. Po trzecie wreszcie, jestem usatysfakcjonowana dobrą atmosferą panującą na wydziale, konstruktywną współpracą pomiędzy katedrami i aktywnością pozazajęciową studentów. Po czwarte, ale najważniejsze, Bóg daje mi łaskę. To wszystko pomaga w kierowaniu wydziałem.

Czy mogę zakończyć naszą rozmowę stwierdzeniem, że hołduje Pani dziekanu dewizie: nie oglądamy się na innych tylko róbmy swoje?

Absolutnie się z tym zgadzam.

(od red.): **Dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad.** – od 1.09.2024 roku pełni funkcję dziekana Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Radomskiego a od 2010 roku jest kierownikiem Katedry Pedagogiki. Autorka trzech monografii i 140 artykułów naukowych. Jej zainteresowania naukowe oscylują wokół edukacji uczniów z niepełnosprawnościami w różnych formach kształcenia, kultury szkoły włączającej, przygotowania nauczycieli do pracy w klasie włączającej i wsparcia rodziny z osobą niepełnosprawną. Jest członkiem Zespołu Ekspertckiego Pedagogiki Specjalnej wspierającego działania Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, członkiem Rady Naukowej Seminariów Metodologii Pedagogiki Specjalnej, wiceprezesem Stowarzyszenia Chrześcijańskich Rodzin Osób Niepełnosprawnych „SCHRON”.

Rektor na Gali Otwarcia

POLSKA PREZYDENCJA W RADZIE UE

3 stycznia 2025 roku w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie odbyła się uroczysta gala otwarcia polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Uczestniczyli w niej przedstawiciele polskiego rządu, dyplomaci, liderzy akademicy oraz reprezentanci świata kultury i biznesu. Obecny był także rektor naszego Uniwersytetu prof. Sławomir Bukowski.

Polska objęła prezydencję w Radzie Unii Europejskiej po raz drugi. Po trzynastu latach od pierwszej polskiej prezydencji i dwudziestu latach od wejścia do UE Polska przedstawia ambitny program, którego głównym celem jest realizacja priorytetów określonych wokół tematu bezpieczeństwa w jego wielu wymiarach: zewnętrznym, wewnętrznym, informacyjnym, ekonomicznym, energetycznym, żywnościowym i zdrowotnym. Taka formuła polskiego programu jest związana z agresją Rosji na Ukrainę i toczącą się od dwóch lat wojną bezpośrednią za granicą Polski, ale także granicą Unii Europejskiej. Agresja Rosji przeciwko Ukrainie zagraża bezpieczeństwu całego kontynentu, ale jest również wojną przeciwko zasadom i wartościom, które reprezentuje Unia Europejska.

Obecność prof. dr. hab. Sławomira Bukowskiego na inauguracji polskiej prezydencji w UE to wyraz uznania nie tylko JM Rektora, ale także naszego Uniwersytetu, który bardzo aktywnie i skutecznie buduje międzynarodowe relacje poprzez szeroko rozumianą współpracę naukową, badawczą, dydaktyczną z europejskimi ośrodkami naukowymi.

Wojciech Bielawski

Od prawej: prof. Sławomir Bukowski – rektor URad., Robert Składowski – Prezes Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl, dr hab. Danuta Zawadzka, prof. PK – rektor Politechniki Koszalińskiej

Plany inwestycyjne Uniwersytetu

WAŻNE SPOTKANIA

13 stycznia gośćmi rektora prof. Sławomira Bukowskiego byli: Maciej Gdula – wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Patryk Fajdek – wicewojewoda mazowiecki. Spotkanie odbyło się w rektoracie naszego Uniwersytetu. Natomiast 17 marca rektor spotkał się z wiceministrą Nauki i Szkolnictwa Wyższego Karoliną Ziolo-Pużuk również z udziałem Patryka Fajdka.

Podczas pierwszego spotkania omówiono strategię rozwoju uczelni, ze szczególnym

uwzględnieniem planów inwestycyjnych i pozyskiwania środków finansowych do ich realizacji. Poruszono

również kluczowe zagadnienia związane ze wsparciem Uniwersytetu Radomskiego, zarówno w zakresie finansowania nowych projektów edukacyjnych, jak i rozbudowy infrastruktury akademickiej. Goście zadeklarowali aktywne wspieranie naszej uczelni w ich realizacji i dalsze pogłębienie wzajemnej współpracy.

W trakcie marcowego spotkania rektor przedstawił plany rozwoju Uniwersytetu Radomskiego. Podkreślił, że głównym celem strategicznym na następne lata jest jego rozwój w kierunku osiągnięcia statusu uczelni znanej i cenionej za jakość kształcenia, wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów oraz wyniki badań naukowych. Podjęte działania będą nastawione na wzmacnianie przekazu, że Uniwersytet Radomski to uczelnia kształcąca na wysokim poziomie, a jej absolwenci to poszukiwani na rynku pracy specjaliści.

Wojciech Bielawski

W spotkaniu uczestniczyli (od lewej): Patryk Fajdek – wicewojewoda mazowiecki, Maciej Gdula – wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, rektor prof. Sławomir Bukowski i Waldemar Kaczmarski – lokalny polityk

Współpraca z CBZC

RAZEM PRZECIWKO CYBERPRZESTĘPCZOŚCI

20 lutego prof. Sławomir Bukowski – rektor Uniwersytetu Radomskiego i młodszy inspektor Michał Zugaj – zastępca komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości podpisali porozumienie o wzajemnej współpracy.

Komisja Wspólnot Europejskich stosuje pojęcie cybercrime (cyberprzestępczość), pod którym rozumie się „czynny przestępstwo dokonane przy użyciu sieci łączności elektronicznej i systemów informatycznych lub skierowane przeciwko takim sieciom i systemom”.

Jak poinformowało „Kuriera” Biuro Rektora: *porozumienie dotyczy wszechstronnej współpracy, w ramach posiadanych uprawnień i możliwości, w zakresie edukacji, podnoszenia wiedzy i świadomości na temat zagrożeń związanych z cyberprzestępczością oraz propagowania działalności na rzecz bezpieczeństwa*

publicznego, a także związanej z tymi zagadnieniami profilaktyki oraz kształtowania postaw patriotycznych i społecznych.

W spotkaniu udział wzięli także: dr hab. Joanna Smarż, prof. URad. – dziekan Wydziału Prawa i Administracji i dr hab. inż. Tomasz Perzyński, prof. URad. – dziekan Wydziału Transportu, Elektrotechniki i Informatyki.

Bardziej szczegółowe warunki porozumienia obejmują: doskonalenie programu studiów; możliwość wspólnej opieki nad pracami dyplomowymi; uczestniczenie we wzajemnej promocji Uniwersytetu Radomskiego i Centralnego Biura

Zwalczania Cyberprzestępczości; zajęcia dla studentów prowadzone przez pracowników CBZC, zdobycie i ukształtowanie wiedzy z zakresie profilaktyki i prewencji związanej z cyberzagrożeniami; pogłębienie zainteresowań w obszarze nauk związanych ze zwalczaniem cyberprzestępczości oraz rozpropagowanie możliwości rozwoju w strukturach CBZC po zakończeniu edukacji; kształtowanie pozytywnego wizerunku oraz promocji CBZC.

Poniżej prezentujemy najczęstsze rodzaje cyberprzestępstw:

Phishing – metoda oszustwa, w której celem przestępcy jest uzy-

skanie ważnych danych, np. danych logowania, numeru karty kredytowej, jak również numeru PESEL.

Hacking – włamania poprzez pokonywanie zabezpieczeń, umożliwiające zdalny, nielegalny dostęp do czyjegoś komputera. Hakerzy bardzo łatwo mogą się dostać do naszego komputera – zarówno z dostępem, jak i bez dostępu do internetu.

Malware – uciążliwy lub złośliwy typ oprogramowania, który ma na celu potajemnie skraść dane, zniszczyć pliki, a nawet zablokować dostęp do urządzenia. Rodzaje złośliwego oprogramowania obejmują oprogramowanie szpiegujące (*spyware*), *adware*, *phishing*, wirusy, trojany, *rootkity*, zagrożenia typu *ransomware* oraz porywaczy przeglądarki.

Cyberstalking, definiowany jako cyberprzemoc, to coraz bardziej powszechne zjawisko. Osoba, która się tego dopuszcza, określana jest mianem *cyberstalkera*. Może ona za swoją ofiarę obrać zarówno osobę prywatną, grupę osób, jak i instytucję czy organizację. Cyberstalker nie ma w zamierzeniu uzyskania dostępu do danych wrażliwych czy wyłudzenia dostępu do konta internetowego. Głównym celem jego działania jest psychiczne nękanie osoby, w tym wzbudzenie strachu, czujności, zakłopotania czy poczucia bezwartościowości, tak by ofiara spełniła jego żądania. Mogą być nimi np. korzyści majątkowe czy realizacja określonych celów przez ofiarę. Cyberstalking stosowany wobec ludzi młodych może doprowadzić nawet do zachowań skrajnych, jak np. próby samobójcze, czy całkowite wyobcowanie z grupy rówieśników.

Wojciech Bielawski

Młodszy inspektor Michał Zugaj – zastępca komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości oraz rektor prof. Sławomir Bukowski podpisali umowę o wzajemnej współpracy

Jak osiągnąć sukces w bankowości?

WHO IS HE ABSOLWENT WEiF? (2)

Drugie spotkanie z cyklu Radomskie Spotkania z Biznesem, w ramach programu Ścieżka Kariery Absolwenta Wydziału Ekonomii i Finansów, odbyło się 25 lutego. Jego tematyka dotyczyła kariery w bankowości. Gościem specjalnym spotkania była Kamila Górzyńska – dyrektorka Obszaru Radom w Banku Pekao SA.

O pierwszym spotkaniu z tego cyklu informowaliśmy w „Kurierze” nr 4/16/2024, a poświęcone ono było karierze w rachunkowości. Jak podkreśla dziekan WEiF dr hab. Marzanna Lament, prof.

URad.: Celem inicjatywy jest przedstawienie sylwetek absolwentów naszego wydziału, którzy pracują na różnych stanowiskach w różnych firmach oraz instytucjach. Jestem przekonana, że ich cenne doświadcze-

nie zawodowe w znacznym stopniu wpłynę na świadomość studentów w odniesieniu do rynku pracy. Bardzo cieszy mnie również bardzo duża frekwencja studentów na obydwu spotkaniach. Świadczy to o trafionym

Uczestnicy Radomskich Spotkań z Biznesem

pomyśle wydziału i znaczeniu projektu dla studentów.

Na drugim spotkaniu studenci poznali drogę bankowej kariery Kamili Górczyńskiej, która jest obecnie związana zawodowo z jednym z największych banków w Polsce – Pekao SA, gdzie spełnia się jako dyrektorka Obszaru Radom. Jest absolwentką naszego Uniwersytetu (2003) w dziedzinie ekonomii; ukończyła również studia podyplomowe na Politechnice Łódzkiej (2011, 2015) oraz na Uczelni Łazarskiego w Warszawie (2024). Uczestniczyła w wielu specjalistycznych szkoleniach i kursach. Ma wiele certyfikatów, w szczególności *Efektywne zarządzanie zadaniami i oddziałem; Przywództwo w zmieniającej się sytuacji rynkowej; Przywództwo Sytuacyjne II; Activating Chang; Sandler Selling System* oraz wybrane moduły *Sandler Management Solution* oraz *Akademia Menadżera*. W swojej działalności zawodowej koncentruje się na tworzeniu tzw. *Efektywnych Zespołów Sprzedażo-*

wych. Odpowiada za Rynek z Pionu Bankowości Detalicznej i Małych Przedsiębiorstw. Prywatnie lubi piłkę siatkową oraz podróże po świecie.

W bardzo interesującym wystąpieniu opowiedziała historię

Gość specjalny – Kamila Górczyńska, dyrektorka Obszaru Radom w Banku Pekao SA

studiowania na WEiF oraz ścieżkę kariery zawodowej. Zwróciła szczególną uwagę na konieczność ustawicznego kształcenia się, uczestniczenia w szkoleniach i naukowych sympozjach. Podkreśliła znaczenie zaawansowanych technologii informacyjnych w bankowości ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa systemów bankowych. K. Górczyńska przygotowała też quiz wiedzy i upominki dla trzech najlepszych zespołów. W quizie wzięli udział zarówno studenci, jak i pracownicy wydziału.

*Oprac. Wojciech Bielawski
na podst. materiałów
otrzymanych
od Anny Borcuch
(Katedra Finansów,
Ubezpieczeń i Rachunkowości WEiF)*

Dürr Group Services partnerem WEiF

INAUGURACJA AKADEMII FINANSÓW

W dniu 10 marca 2025 roku studenci Wydziału Ekonomii i Finansów uczestniczyli w inauguracyjnym spotkaniu Akademii Finansów Dürr Group Services. Spotkanie miało miejsce w siedzibie firmy, w Radomiu przy ulicy Żółkiewskiego.

Studenci w halach produkcyjnych zapoznali się z procesem technologicznym produktów wykonywanych przez firmę. Otrzymali upominki z okazji rozpoczęcia Akademii Finansów Dürr Group Services oraz wzięli udział w multimedialnej prezentacji dotyczącej usług i systemów firmy. Zajęcia miały charakter praktyczny, odbyły się w formie warsztatów. Spotkanie było bardzo udane, studenci byli aktywni i zainteresowani poznaniem specyfiki funkcjonowania Grupy Dürr Service, potentata na światowym rynku budowy maszyn i urządzeń.

Jak czytamy na stronie firmy: Nazwa Dürr oznacza systemy lakiernicze i montażu końcowego, a także technologię maszyn i robotów do produkcji pojazdów. Dürr dostarcza międzybranżowe wydajne systemy w zakresie technologii środowiskowej, zwłaszcza do oczyszczania powietrza wylotowego, i optymalizuje wydajność produkcji dzięki rozwiązaniom cyfrowym.

Akademia Finansów Dürr Group Services to wyjątkowy program przeznaczony dla studentów Wydziału Ekonomii i Finansów, organizowany przez tego potentata na światowym rynku budowy maszyn i urządzeń. Program Akademii obejmuje zajęcia z: Podstaw finansów i cyfrowej transformacji; Analizy dokumentów finansowych i wskaźników finansowych; Strategii poszukiwania pracy i przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej;

Studenci Wydziału Ekonomii i Finansów przed siedzibą firmy Dürr Poland

komunikacji w zespołach międzynarodowych.

Uczestnicząc w programie, studenci zdobywają praktyczną wiedzę i umiejętności, które pozwolą im znaleźć ciekawą pracę. Uczestnicy Akademii otrzymają certyfikaty potwierdzające udział w programie.

Jak powiedziała „Kurierowi” dziekan WEiF dr hab. Marzanna Lament, prof.URd.: *Kontakt z Dürr Group Service nawiązałam podczas Targów Pracy w maju 2024 roku. Wspólnie wypracowaliśmy formułę Akademii Finansów i podpisaliśmy w grudniu ub. r. list intencyjny. Liczymy, że nie będzie to jednorazowa*

współpraca. Akademia Finansów to cykl warsztatów, które zakończą się w czerwcu tego roku. Liczymy, że odbędą się jej kolejne edycje. Mamy również deklarację udziału Dürr Group w Obchodach Dnia Księgowego – cyklicznym wydarzeniu organizowanym przez Wydział Ekonomii i Finansów. Studenci mają możliwość odbywania praktyk i staży dydaktycznych. W Dürr pracują nasi absolwenci i studenci, których wiedza i umiejętności odpowiadają potrzebom firmy.

Wojciech Bielawski

Edukacyjna współpraca

HONOROWY MEDAL DLA REKTORA

Rektor Uniwersytetu Radomskiego prof. dr hab. Sławomir Bukowski otrzymał medal honorowy Republiki Mongolii w uznaniu zasług za wkład w rozwój edukacji i kształcenia studentów mongolskich w naszej uczelni.

Uroczystość odbyła się 14 marca w Ambasadzie Mongolii w Warszawie, podczas koncertu Mongolskiej Orkiestry Filharmonicznej Morin Khuur, w ramach oficjalnej wizyty prezydenta Mongolii Jego Ekszelencji Pana Ukhnaa Khurelsukha w Rzeczypospolitej Polskiej.

Współpraca Uniwersytetu Radomskiego z mongolską fundacją Education Loan Fund under the Ministry of Education of Mongolia rozpoczęła się w 2022 roku. Na podstawie zawartej umowy młodzież mongolska studiuje w naszej uczelni. Po rocznym kursie nauki języka polskiego i wybraniu kierunku studiów rozpoczynają naukę w naszym Uniwersytecie. Obecnie studiuje 80 osób z Mongolii.

„Kurier...” na swoich łamach kilka razy prezentował materiały dotyczące studentów z Mongolii i współpracy z przedstawicielami mongolskiej fundacji, w tym m. in. uroczystość inauguracji mongolskiego nowego roku – pożegnanie Roku Tygrysa i powitanie Roku Królika, relacje ze święta narodowego Mongolii, a także z wizyty doradcy prezydenta Mongolii ds. kształcenia oraz przedstawicieli Ambasady Republiki Mongolii w Warszawie.

Wojciech Bielawski

Prof. Sławomir Bukowski, rektor URad odznaczony medalem honorowym Republiki Mongolii przez prezydenta Jego Ekszelencję Ukhnaa Khurelsukha

Wykład inauguracyjny

EKSPERCI I BIEGLI SĄDOWI

Wydział Prawa i Administracji poszerza grono instytucji, z którymi współpracuje. Dołączyło do niego Polskie Towarzystwo Ekspertów i Biegłych Sądowych.

Współpracę zainaugurował wykład dr. Krzysztofa Konopki, który jest prezesem PTEiBS. Wykład pt. *Nauka – a Wasza przyszłość* odbył się 17 stycznia w Auli Głównej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Radomskiego. Dr Krzysztof Konopka jest biegłym z zakresu kryminalistyki. Specjalizuje się w badaniach pisma ręcznego i dokumentów oraz w zakresie podatków.

W wykładzie wzięli udział pracownicy i studenci WPiA. Po jego zakończeniu dr K. Konopka odpowiadał na pytania słuchaczy, które dotyczyły działalności Polskiego Towarzystwa Ekspertów i Biegłych Sądowych, a także roli biegłego w postępowaniach sądowych. Jak powiedziała „Kurierowi” dziekan wydziału dr hab. Joanna Smarż, prof. URad.: *Nawiązanie współpracy z Polskim Towarzystwem Ekspertów i Biegłych Sądowych jest kolejnym krokiem wydziału w przybliżeniu, przede wszystkim studentom, instytucji i ich przedstawicieli związanych z szeroko pojętym prawem i administracją. Zapraszamy radców prawnych, prokuratorów, adwokatów, sędziów, którzy dzielą się ze studentami swoją wiedzą i przybliżają im tajniki swoich profesji. Spotkania te cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem studentów.*

Polskie Towarzystwo Ekspertów i Biegłych Sądowych jest stowarzyszeniem naukowo-technicznym, zrzeszającym przede wszystkim ekspertów i biegłych sądowych, przedstawicieli zawodów pokrewnych, które współ-

Dr hab. Joanna Smarż, prof. URad. i dr Krzysztof Konopka – prezes Polskiego Towarzystwa Ekspertów i Biegłych Sądowych

pracuje z organami państwowymi, organami wymiaru sprawiedliwości, administracji publicznej, jednostkami samorządu terytorialnego, służbami mundurowymi i podmiotami prywat-

nymi oraz korporacjami, świadcząc na ich rzecz ekspertyzy, szkolenia, doradztwo prawne itp.

Wojciech Bielawski

Były emocje i zacięta rywalizacja

WYDZIAŁOWA „AWANTURA O KASĘ”

Jak dobrze zainwestować i nie stracić? Czy da się przewidzieć kryzys ekonomiczny? Na te i podobne pytania próbowali odpowiedzieć uczestnicy gry edukacyjnej „Awantura o kasę”, przygotowanej przez studentów Wydziału Ekonomii i Finansów – członków Studenckiego Koła Naukowego Rachunkowości „Faktura” pod kierunkiem jego opiekunki – dr Eweliny Markowskiej. Wraz ze studentami w grze wzięli udział uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych z Koła Młodych Ekonomistów.

Jak podaje Wielki Słownik Języka Polskiego: **awantura** – to gwałtowna kłótnia połączona z agresywnym zachowaniem (wsjp.pl). 17 marca na Wydziale Ekonomii i Finansów było emocjonalnie, czasami głośno, ale z zachowaniem zasad savoir-vivru.

Gra dedykowana była uczniom Zespołu Szkół Ekonomicznych w Radomiu, członkom Koła Młodych Eko-

„Biorę po 5 zł od każdej drużyny i słucham Państwa” – słynne słowa Krzysztofa Ibisza z polsatowskiego teleturnieju w wydaniu studentów WEiF oraz uczniów ZS Ekonomicznych

Dyplom z tytułem Mistrzów dla najlepszych w rozgrywkach turnieju „Awantura o kasę”

nomistów. Wzięli w niej udział także studenci z różnych lat i kierunków studiów. Gra umożliwiła praktyczne zastosowanie treści ekonomicznych w warunkach rywalizacji. Przybliżyła problemy związane m.in. z rachunkowością, zarządzaniem finansami i podejmowaniem strategicznych decyzji. Ponadto pozwoliła także jej uczestnikom na rozwijanie kompetencji społecznych, takich jak współpraca w grupie, komunikacja, podejmowanie decyzji w warunkach stresu. Zarówno uczestnikom, jak i obserwatorom dostarczyła wielu emocji. Zwycięzcy gry otrzymali pamiątkowe dyplomy.

„Awanturę o kasę” z uwagą i zainteresowaniem obserwowali:

dr Urszula Król nauczyciel ZSE i wykładowca WEiF oraz inni wykładowcy Uniwersytetu: dr Ewelina Markowska, dr hab. Marzanna Lament, prof. URad. – dziekan oraz dr hab. inż. Magdalena Paździor, prof. URad. – prodziekan.

W programie spotkania znalazły się także ciekawe wystąpienia, które dotyczyły współczesnych zagadnień związanych z ekonomią, rachunkowością oraz finansami. Prezentacje miały na celu rozwój kompetencji uczestników, a także umożliwienie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy uczniami Zespołu Szkół Ekonomicznych w Radomiu a studentami wydziału.

Jak powiedziała „Kurierowi” dziekan wydziału Marzanna Lament: *Spotkanie było nie tylko okazją do zdobycia nowej wiedzy przez uczniów, ale także do zacieśnienia współpracy między członkami obu kół naukowych, którzy dzięki wspól-*

nym działaniom rozwijają swoje umiejętności w zakresie rachunkowości, ekonomii i zarządzania finansami. Ponadto jest to doskonała forma promocji wydziału. Z informacji uzyskanych od naszych studentów wiem, że tego typu spotkania będą

kontynuowane – dodała na zakończenie.

O kolejnej „Awanturze” na Wydziale Ekonomii i Finansów „Kurier” na pewno powiadomimy czytelników.

Wojciech Bielawski

Porozumienie z cypryjską siecią hoteli

JAK PRAKTYKI, TO NA CYPRZE!

Współpraca z cypryjską siecią hoteli dotycząca praktyk studenckich została podpisana 20 stycznia. Stosowną umowę podpisali: prof. Wojciech Żurowski – prorektor Uniwersytetu Radomskiego oraz Polis Polydefkis – przedstawiciel TSOKKOS Hotels Public LTD.

TSOCKOS Hotels Public LTD. to jedyna sieć hoteli, która oferuje całoroczny wypoczynek. Udział w praktykach organizowanych na Cyprze w ramach programu ERASMUS+ otwiera przed studentami naszej Uczelni nowe możliwości rozwoju, zdobycia doświadczenia i, przy okazji, odwiedzenia pięknych, słonecznych miejsc.

Oferta praktyk na Cyprze skierowana jest do studentów kierunków: turystyka i rekreacja, zarządzanie, filologia angielska, lingwistyka stosowana, pedagogika, wychowanie fizyczne, fizjoterapia i kosmetologia, którzy pod okiem profesjonalnych pracowników poszczególnych działów hoteli będą mogli rozwijać się zawodowo.

Firma TSOKKOS Hotels Resort posiada kilkanaście hoteli w takich kurortach turystycznych jak: Ayia Napa i Protaras, oddalonych zaledwie o 50 km od Larnaki – miasta, do którego bezpośrednio można dotrzeć samolotem z radomskiego lotniska. Możliwość skorzystania z jego usług jest też ważnym ele-

Od lewej: Constantinos Panagiotides, Agnieszka Dąbrowska, Polis Polydefkis, prof. Wojciech Żurowski, Agata Buda, Justyna Ćwiertnia, Marta Hoffman

mentem w realizacji studenckich praktyk. Warto również dodać, że firma TSOKKOS Hotels Public LTD. ma dla pracowników Uniwersytetu Radomskiego, ich rodzin i mieszkańców naszego miasta wyjątkowe oferty w okresie jesienno-zimowym od 1 listopada 2025 do 31 marca 2026.

Umowa przewiduje, że studenci odbywający praktyki otrzymają sty-

pendium, zakwaterowanie i wyżywienie, a także możliwość dodatkowego wynagrodzenia. Warunek, jaki należy spełnić, by polecieć na Cypr, to zdać egzamin z języka angielskiego.

A więc... *Students, learn English!*

Karolina Derleta

Akademii Motoryzacyjną Erasmus+ (Erasmus+ Automotive Academy – EAA) wymyślił i nadal bardzo sprawnie organizuje i uczestniczy w jej kolejnych edycjach dr hab. inż. Krzysztof Górski, prof. URad. Organizacja takiego międzynarodowego projektu to ogromne wyzwanie nie tylko dla jego pomysłodawcy, ale także wielu zagranicznych uczelni, instytucji i jego najbliższych współpracowników. W udzielonym „Kurierowi” wywiadzie Krzysztof Górski mówi o początkach EAA, jej tegorocznej edycji i planach na przyszłość.

AKADEMIA MOTORYZACYJNA NIE ZWALNIA TEMP

(z dr. hab. inż. Krzysztofem Górskim, prof. URad., pomysłodawcą Akademii Motoryzacyjnej Erasmus+, rozmawia Wojciech Bielawski)

Akademia Motoryzacyjna Erasmus+ (EAA) nie ustaje w swojej działalności. Jakie były jej początki i skąd wziął Pan pomysł na jej utworzenie?

Przed pandemią COVID-19 aktywnie uczestniczyłem w zagranicznych mobilnościach akademickich, w tym realizując nasze międzynarodowe projekty edukacyjne. Dzięki temu zbudowałem dość szeroką sieć kontaktów. Towarzyszące temu regularne spotkania ze studentami i kadrą akademicką sprzyjały budowaniu wzajemnego zaufania, co jest ważnym elementem sukcesu w nawiązanych relacjach. Jednak pandemia nagle przerwała możliwość tych bezpośrednich kontaktów i wszyscy musieliśmy szybko przestawić się na nauczanie zdalne. Dlatego taką formę zdalnej współpracy zaproponowałem również moim europejskim partnerom, a całą inicjatywę nazwałem Erasmus+ Automotive Academy (EAA).

Nazwa Akademii odnosząca się do motoryzacji i programu Erasmus nie była przypadkowa, gdyż od wielu lat jestem koordynatorem tego programu na Wydziale Mechanicznym, a w swojej pracy zawodowej zajmuję się również motoryzacją. Inicjatywa EAA szybko spotkała się z ogromnym zainteresowaniem moich akademickich kolegów z Włoch, Rumunii, Hiszpanii, Łotwy, Grecji, Węgier

i Ukrainy, którym również zależało na podtrzymaniu relacji w ramach naszych wspólnych, motoryzacyjnych zainteresowań. Już pierwszy wykład w ramach EAA przyciągnął ponad stu studentów z całej Europy, co tylko utwierdziło nas w przekonaniu, że warto rozwijać tę inicjatywę.

Organizacja takiego projektu to ogromne wyzwanie nie tylko dla Pana – jego pomysłodawcy, ale także wielu zagranicznych uczelni, instytucji wspierających i Pana współpracowników. Z czym było/ jest najtrudniej?

Rzeczywiście, współpraca z wieloma partnerami z różnych krajów wiąże się z różnymi czynnikami ryzyka. Jest to zawsze wyzwanie, które wiąże się z odpowiedzialnością generującą stres. W takiej współpracy pojawiają się trudniejsze momenty – zwłaszcza gdy określony partner napotyka problemy, które go przerastają. Zdarzyło się, że realizując inny projekt, musieliśmy bardzo szybko znaleźć nowych partnerów konsorcjum, gdyż pewne instytucje nieoczekiwanie wycofały się ze współpracy. Aby ograniczyć ryzyko takich sytuacji staram się współpracować przede wszystkim ze sprawdzonymi i doświadczonymi partnerami, których znam i wiem, że mogę na nich polegać. Nie oznacza

to jednak zamknięcia na nowe kontakty. One są jak najbardziej cenne i dążę do ich rozwijania.

W przypadku EAA współpraca z partnerami tej inicjatywy przebiega bez większych problemów. Dodatkowe wsparcie ze strony rektora naszego Uniwersytetu oraz pracowników Działu Współpracy z Zagranicą ułatwia mi realizację zaplanowanych działań.

Jakie są główne cele tego międzynarodowego projektu?

Głównym celem EAA jest rozwój międzynarodowej współpracy akademickiej w obszarze motoryzacji. Projekt łączy studentów, naukowców oraz przedstawicieli przemysłu z różnych krajów Europy, umożliwiając im wymianę wiedzy i doświadczeń w wielokulturowym środowisku. Ważnym aspektem naszej działalności jest również promowanie wartości europejskich – otwartości, poszanowania różnorodności i współpracy ponad granicami. Tworzymy przestrzeń do rozwoju kompetencji inżynierskich studentów, których przygotowujemy do funkcjonowania w skali międzynarodowej. Wierzymy, że nawet dzięki takim skromnym inicjatywom jak EAA, europejska edukacja w sektorze motoryzacyjnym staje się jeszcze

silniejsza i bardziej konkurencyjna na arenie międzynarodowej. Dostrzegają to również przedsiębiorcy, którzy wspierają działalność EAA.

Tegoroczna edycja zmienia nieco formułę, która będzie realizowana w ramach Blended Intensive Program (BIP).

Pierwsza edycja EAA nie posiadała źródeł finansowania i opierała się na wolontariacie kadry akademickiej, która poświęciła swój czas na rzecz rozwoju studentów i podtrzymania międzynarodowych relacji akademickich. Natomiast tegoroczna edycja EAA jest realizowana w ramach tzw. Blended Intensive Program (BIP), tj. działania finansowanego ze środków programu Erasmus+. Dzięki temu możemy rozszerzyć dostępność oraz atrakcyjność projektu.

BIP łączy zajęcia prowadzone w formie zdalnej z częścią praktyczną, wymagającą fizycznego spotkania uczestników programu. To spotkanie odbędzie się w laboratoriach Katedry Pojazdów Samochodowych (KPS), która do tego celu posiada niezbędne zasoby kadrowe i techniczne. Atutem KPS jest również bardzo dobre położenie tj. w bezpośredniej bliskości akademików, biblioteki, hali sportowej i centrum miasta.

Uczestnicy projektu pochodzą z różnych krajów i w kwietniu przyjadą do naszej Uczelni, aby wziąć udział w praktycznych zajęciach, ale nie tylko. Jaki jest program ich pobytu?

Jak wspominałem, EAA jest działaniem edukacyjnym i dlatego zrealizujemy niezbędne wykłady oraz laboratoria. Jednak EAA to nie tylko działania edukacyjne w zakresie inżynierii samochodowej. Erasmus+, który finansuje EAA, promuje także otwartość, wzajemne zrozumienie i dialog międzykulturowy. Wspiera postawy oparte na tolerancji, równości oraz poszanowaniu demokratycznych wartości, przyczyniając się do przełamywania barier i budowania silniejszej, bardziej zjednoczonej Europy. Dlatego w ramach

Dr hab. inż. Krzysztof Górski (pierwszy z prawej) wraz ze studentami z Wydziału Mechanicznego podczas realizacji projektu w University of Bradford

EAA zaplanowano wiele imprez towarzyszących, które będą wspierać społeczne założenia programu Erasmus+. Szczegółowy program EAA przedstawiam na stronie internetowej projektu <https://eaa.uniwersytetradom.pl/>. Chciałbym pokazać gościom naszą społeczność w taki sposób, aby chcieli do nas ponownie wrócić.

A jakie dodatkowe atrakcje, służące integracji, są przewidziane dla uczestników projektu?

Możliwość spotkania ludzi z różnych krajów i kultur, ale o podobnych zainteresowaniach jest już atrakcją samą w sobie. Studenci wykazują się ponadprzeciętną inicjatywą sprzyjającą integracji, szczególnie wieczorem po zajęciach. Warto wspomnieć, że w przeszłości na Wydziale Mechanicznym gościliśmy studentkę z Ukrainy oraz studenta z Grecji. Poznałem ich wtedy ze sobą, a obecnie są oni małżeństwem, z którym ciągle mam kontakt.

Wspieram integrację uczestników EAA np. organizując dla nich wycieczki. Z niecierpliwością oczekujemy możliwości zwiedzenia zakładu MAN w Starachowicach, gdzie produkowane są autobusy z napędem

elektrycznym. Jak zwykle, atrakcją będzie wycieczka do Kazimierza Dolnego. Mamy zaplanowaną świetną imprezę na autodromie w Jastrzębiu. Będziemy tam mogli doskonalić technikę bezpiecznej jazdy samochodem. Uzyskamy również możliwość doświadczenia jazdy rajdowej w towarzystwie Pana Jerzego Smały – mistrza rajdowego w klasie HR4. Nasi studenci zrzeszeni w Studenckim Kole Naukowym (SKN) URad. Racing Team przygotowują swoje samochody, którymi chcą się pochwalić przed rówieśnikami z zagranicy. Niewątpliwą atrakcją dla studentów będzie możliwość wypróbowania symulatorów zderzenia czołowego i dachowania, którymi dysponuje KPS. Mamy też do dyspozycji pojazd z napędem elektrycznym zbudowany przez SKN Turbodoładowani. Jestem przekonany, że BIP EAA nie będzie nudny i zostanie pozytywnie oceniony przez uczestników.

Znając Pana aktywność i zaangażowanie na rzecz współpracy międzynarodowej naszej Uczelni, pewnie myśli Pan już o przyszłorocznej edycji EAA?

Zainteresowanie EAA jest na tyle duże, że jeszcze jesienią 2025 r. planujemy

zrealizować kolejną edycję tego wydarzenia. Natomiast jego kontynuacja w kolejnych latach będzie uzależniona od możliwości dalszego finansowania ze środków BIP programu Erasmus+. W tym zakresie czekamy na odpowiednie rozstrzygnięcia, które wkrótce zapadną w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

W ramach EAA naszą Uczelnię odwiedzą również przedstawiciele władz zaprzyjaźnionych, zagranicznych uczelni. Będzie to okazją do omówienia możliwości przyszłej współpracy. We wrześniu 2025 r. powinniśmy poznać wyniki konkursu, w którym wspólnie z partnerami ze Szwecji, Macedonii i Ukrainy złożyliśmy wniosek o finansowanie projektu wspierającego weteranów armii ukraińskiej w ich powrocie na rynek pracy. W szczególności dotyczy to tych wojskowych, którzy najbardziej ucierpieli podczas wojny.

(od red.): **dr hab. inż. Krzysztof Górski, prof. URad.** – absolwent Politechniki Radomskiej (1998). Doktorat – 2004; 2014 – habilitacja. W 2019 roku został dyrektorem Instytutu Eksploatacji Pojazdów i Maszyn, a obecnie kieruje Katedrą Pojazdów Samochodowych na Wydziale Mechanicznym. Pełni na nim również funkcję koordynatora programu Erasmus+. Jest autorem kilku książek oraz licznych artykułów naukowych. Zasiada w kolegiach redakcyjnych kilku periodyków naukowych oraz pełni w nich funkcję recenzenta. Za swoje osiągnięcia otrzymał liczne wyróżnienia, w tym Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medale za Długoletnią Służbę oraz Srebrny Krzyż Zasługi. Jest

laureatem nagród Rektora oraz Ministra za działalność naukową i dydaktyczną. Jest promotorem ponad 200 prac dyplomowych, w tym kilku z Łotwy i Włoch. Wielokrotnie uczestniczył w programie Erasmus jako autor i koordynator projektów oraz stypendysta wykładowca na uczelniach w Wielkiej Brytanii, Grecji, Litwie, Słowacji, Belgii oraz Łotwie. Jako certyfikowany ekspert

od wielu lat współpracuje z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Komisją Europejską oraz Słowacką Agencją Rozwoju i Przedsiębiorczości. W latach 2014-2022 pełnił funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia Inżynierów i Mechaników Polskich, oddział w Radomiu.

Najlepsza praca dyplomowa

KONKURS ROZSTRZYGNIĘTY

W lipcu 2024 roku na Wydziale Prawa i Administracji został ogłoszony, po raz kolejny, konkurs na najlepszą pracę dyplomową – magisterską i licencjacką, przygotowaną na kierunkach prawo, bezpieczeństwo wewnętrzne i administracja w roku akademickim 2023/2024. Uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu odbyło się 31 stycznia.

O konkursie piszemy w „Kurierze” od kilku lat (m.in. w nr. 4/12/2023). Wszedł on na stałe do kalendarza wspólnych inicjatyw władz wydziału i studentów. Ideą konkursu jest:

- motywowanie studentów do pogłębiania wiedzy oraz poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w dyscyplinach: nauki prawne, nauki społeczne oraz nauki o polityce i administracji
- zachęcanie studentów do podejmowania badań naukowych służących nauce i praktyce;
- wyróżnianie utalentowanych absolwentów.

Zgodnie z regulaminem do konkursu mogły zostać zgłoszone wyłącznie prace, które od promotora i recenzenta otrzymały oceny bardzo dobre. Pracę na konkurs zgłasza jej autor lub promotor za zgodą autora.

Komisja konkursowa w składzie: dr hab. Joanna Smarż, prof. URad – przewodnicząca; prof. dr hab. Kata-

ryna Głębicka-Auleytner; dr hab. Helena Kisilowska, prof. URad; dr hab. Anna Dąbrowska, prof. URad; dr hab. Wojciech Wojtyła, prof. URad; dr Grzegorz Zieliński, prof. URad; dr Emilia Gulińska. Po wnikliwej analizie i ocenie postanowiła nagrodzić następujące prace i ich autorów:

na kierunku Administracja:

I miejsce: Angelika Wydra
Tytuł pracy: *Rola organów administracji publicznej w procesie budowlanym* (praca mgr.).

Promotor: dr hab. Joanna Smarż, prof. URad.

II miejsce: Jakub Skawiński
Tytuł pracy: *Rola współpracy NATO i UE w zapewnieniu bezpieczeństwa na świecie po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w 2022 roku* (praca mgr.).

Promotor: dr Monika Żuchowska-Grzywacz

na kierunku Prawo:

I miejsce: Zuzanna Maj

Tytuł pracy: *Cyberprzestępczość w polskim prawie karnym* (praca mgr.).

Promotor: dr Mirosław Kopeć

II miejsce: Klaudia Dworakowska

Tytuł pracy: *Wymiar kary za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu* (praca mgr.).

Promotor: dr Mirosław Kopeć

Karolina Derleta

Od lewej: adw. dr Mirosław Kopeć, Zuzanna Maj, Klaudia Dworakowska, adw. dr Monika Żuchowska-Grzywacz, dr hab. Joanna Smarż, prof. URad. – dziekan WPiA, Jakub Skawiński, dr hab. Wojciech Wojtyła, prof. URad., Angelika Wydra, dr Paweł Śwital – prodziekan WPiA

Partnerska umowa

BLIŻEJ ZUS

Uniwersytet Radomski pozyskał nowego partnera. Jest nim Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Radomiu. Umowa ma charakter wielosegmentowy.

Partnerska umowa została podpisana 18 marca. Ze strony uczelni parafowali ją: rektor prof. Sławomir Bukowski i dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów dr hab. Marzanna Lament, prof. URad. Ze strony ZUS podpisał dyrektora Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Radomiu Alina Szerling.

Umowa ma charakter wielosegmentowy i obejmuje współpracę partnerską w zakresie działalności dydaktycznej, organizacji staży i praktyk w ZUS dla studentów Uniwersytetu Radomskiego, w szczególności Wydziału Ekonomii i Finansów. Przewiduje także realizację wspólnego projektu „Akademia Ubezpieczeń Społecz-

nych”, skierowanego do studentów studiów I, II, III stopnia, jednolitych magisterskich, słuchaczy studiów podyplomowych, a także pracowników ZUS oraz pracowników Uczelni.

W ramach umowy będą prowadzone konsultacje i wykłady z zakresu ubezpieczeń społecznych, organizowane wizyty studyjne, konferencje poświęcone tematyce ubezpieczeń społecznych i spotkania studentów z ekspertami. Dzięki temu studenci będą mogli pozyskać praktyczną wiedzę i umiejętności w zakresie funkcjonowania systemu i form ubezpieczeń, prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczeń wypłacanych przez ZUS.

Ponadto umowa zakłada uznanie przez Uniwersytet Radomski wyników olimpiady „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”, organizowanej przez ZUS dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Jej laureaci, którzy zajmą trzy pierwsze miejsca w III etapie stopnia centralnego otrzymają indeksy na Wydziale Ekonomii i Finansów.

Końcowy punkt umowy to publikacja artykułów naukowych pracowników Uniwersytetu Radomskiego, w szczególności z Wydziału Ekonomii i Finansów, w punktowanym kwartalniku naukowym „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”.

Zawarte porozumienie otwiera nowe możliwości zdobywania wiedzy i doświadczenia przez studentów pracowników Uniwersytetu, w tym szczególnie Wydziału Ekonomii i Finansów.

*Oprac. Wojciech Bielawski
na podst. materiałów otrzymanych
od prodziekan WEiF
dr hab. Magdaleny Paździor,
prof. URad.*

Umowa partnerska została podpisana przez rektora prof. Sławomira Bukowskiego i Alinę Szerling dyrektor ZUS w Radomiu

Trenowali umiejętności argumentacji

ZA, A MOŻE PRZECIW

7 marca w Auli Głównej odbyła się Pierwsza Radomska Debata Oksfordzka, której organizatorem był Wydział Filologiczno-Pedagogiczny. Wydarzenie odniosło duży sukces, bowiem do pierwszego etapu zgłosiło się 10 drużyn z radomskich szkół średnich. Należy również podkreślić, że debata była prowadzona w języku angielskim.

Debata oksfordzka to rodzaj sformalizowanej dyskusji, w której drużyny toczą spór wokół postawionej wcześniej tezy. Naprzeciwko siebie stają dwie drużyny, które, w wyniku losowania, zajmują odmienne stanowiska – za i przeciw. Debata oksfordzka ma ściśle określone zasady: każdy z przemawiających ma taki sam czas na przedstawienie swojego poglądu, następnie marszałek prosi mówcę o zakończenie wystąpienia, a drużyna przeciwna może zadawać pytania lub informacje odnoszące się do treści mowy. Każda drużyna podczas debaty może tylko jeden raz użyć formuły *ad vocem* (red. w nawiązaniu do...). Kontrwystąpienie trwa maksymalnie minutę. Nad właściwym przebiegiem debaty czuwa marsza-

Po zaciętych i emocjonujących obradach komisja wyłoniła zwycięzców

WYDARZENIA

tek oraz komisja, która na zakończenie wskazuje zwycięską drużynę.

Deбата oksfordzka, coraz częściej wykorzystywana, stała się popularnym narzędziem edukacji. Rozwija bowiem umiejętność argumentacji. Mimo ograniczeń czasowych, jest dynamiczna, uczestnicy reagują na argumenty oponentów. Kształtuje zdolności szybkiego myślenia, pewnej elastyczności, co jest niezbędne w spontanicznym reagowaniu w czasie publicznych wystąpień. Ponadto pozwala na doskonalenie umiejętności retorycznych, budowania pewności siebie czy też rozwijania umiejętności analizy krytycznej.

Pochodzenie debaty oksfordzkiej sięga czasów anglosaskich. Od XVIII wieku w angielskich uniwersytetach powstawały kluby debat, wzorujące się na obradach Izby Gmin. Ich celem było stworzenie

miejsca do swobodnych dyskusji, głównie politycznych. Często członkowie debat stawali się czołowymi politykami.

W Polsce angielski sposób debатовania zainspirował Zbigniewa Pełczyńskiego (*red. polsko-brytyjski filozof XX w.*) do stworzenia w pierwszej połowie lat 90. XX wieku bardziej sformalizowanego modelu, który przyjął nazwę debaty oksfordzkiej.

Koordinatorem Pierwszej Radomskiej Debaty Oksfordzkiej była dr Beata Nawrot-Lis, adiunkt Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego. W komisji zasiedli wykładowcy wydziału – Cameron Cochran, dr James Dale oraz przewodnicząca – Urszula Malmon z American Corner Radom. Marszałkiem został Winicjusz Fila, a sekretarzem – Jakub Grochala, studenci filologii angielskiej. Do rywalizacji stanęli uczniowie radomskich

szkół średnich: II LO im. M. Konopnickiej, III LO im. płk. D. Czachowskiego, IV LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. dra T. Chałubińskiego, V LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. R. Traugutta, VI LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. J. Kochanowskiego, XI LO z Oddz. Integracyjnymi im. S. Staszica, XII LO im. W. Gombrowicza, XIII LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. Polskich Noblistów, ZS Elektronicznych im. Bohaterów Westerplatte, ZS Technicznych im. T. Kościuszki.

Po zaciętych i emocjonujących obradach komisja wyłoniła zwycięzców – reprezentacje ZS Elektronicznych im. Bohaterów Westerplatte oraz ZS Technicznych im. T. Kościuszki, którzy 11 kwietnia zmierzą się w finałowej potyczce.

Karolina Derleta

FLESZEM Z WYDZIAŁÓW

WYDZIAŁ EKONOMII I FINANSÓW

PKA – finanse i rachunkowość

Polska Komisja Akredytacyjna, która w lutym wizytowała Wydział Ekonomii i Finansów, po dokonaniu oceny programowej studiów na kierunku finanse i rachunkowość pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydała pozytywną opinię. To duży sukces, do którego przyczynili się pracownicy prowadzący zajęcia na tym kierunku, interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni oraz wszyscy zaangażowani w proces przygotowania raportu samooceny. Gratulujemy! Kolejna wizytacja PKA odbędzie się za 6 lat.

Moja przyszłość to Uniwersytet Radomski

30 stycznia w Zespole Szkół Ekonomicznych w Radomiu odbyło się spotkanie uczniów klas maturalnych z przedstawicielami Wydziału Ekonomicznego, Urzędu Miejskiego w Radomiu oraz radomskich przedsiębiorców. Celem spotkania było zaprezentowanie młodzieży oferty kształcenia naszego Uniwersytetu, szczególnie kierunków ekonomicznych oraz przedstawienie perspektyw zatrudnienia w miejscowych przedsiębiorstwach. Spotkanie było częścią projektu „Mój zawód, moja przyszłość” realizo-

wanego przez Zespół Szkół Ekonomicznych we współpracy m.in. z Uniwersytetem Radomskim, przygotowującego uczniów do przyszłej kariery zawodowej.

Spotkanie z uczniami klas maturalnych w ZSE w Radomiu

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY

PKA na filologii angielskiej

Pozytywna ocena PKA to dla każdego wydziału i kierunku ogromny sukces. Tym razem gratulujemy wykładowcom i wszystkim zaangażowanym w rozwój i prowadzenie kierunku filologia angielska. To wyróżnienie potwierdza

wysoką jakość kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego. Pozytywny wynik oceny PKA jest wspólnym sukcesem kadry dydaktycznej, pracowników administracyjnych, interesariuszy, a także studentów, bez których kierunek nie mógłby istnieć. Gratulujemy!

OOOOODDYCHAJMYYYYYY!!!

6 lutego studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wzięli udział w warsztatach redukcji stresu poprzez techniki świadomego oddechu. Spotkanie zorganizowały dr Katarzyna Ziembakowska-Cecot oraz dr Kinga Łagowska, a poprowadziła je terapeutka specjalizująca się w pracy z oddechem – Klaudia Purc. Warsztaty były doskonałym miejscem do nauki dobrego, świadomego oddechu, który zwiększa poczucie wewnętrznego spokoju oraz pomaga w opanowaniu emocji i nadmiernego stresu w nerwowych sytuacjach. Umiejętność opanowania techniki prawidłowego oddechu poprawia również samopoczucie oraz wyzwala pozytywną energię. Warto oddychać... prawidłowo!

Uczestnicy warsztatów redukcji stresu

Jak uczyć się w Wielkiej Brytanii?

W styczniu dr James Dale wygłosił wykład z Pedagogiki porównawczej dla studentów pedagogiki II stopnia. Dr Dale opowiedział o historii edukacji w Zjednoczonym Królestwie oraz o problemach tamtejszego współczesnego szkolnictwa. Wielka Brytania to konstytucyjna monarchia, w skład której wchodzi cztery niezależne państwa – Anglia, Walia, Szkocja oraz Irlandia Północna. System edukacji w Wielkiej Brytanii jest zdecentralizowany, a każdy kraj posiada własne przepisy oświatowe podlegające konkretnym rządům. Jednak obowiązek edukacji w całym Zjednoczonym Królestwie obowiązuje od 5 do 17 roku życia. Ta regulacja została przyjęta we wrześniu 2013.

Rozejrzyjmy się wokół i pomagajmy

14 stycznia w tzw. Pentagonie odbyło się spotkanie, którego tematem był Wolontariat Międzynarodowy. Poprowadził je student Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego Hubert Banasik – doświadczony działacz społeczny i Koordynator Wolontariatu przy SCM „Arka”. Wolontariat z definicji to dobrowolna i nieodpłatna praca, w której ludzie angażują się w różne działania na rzecz społeczności, organizacji non-profit, instytucji charytatywnych czy w ramach projektów społecznych. Podczas spotkania prowadzący opowiedział o codziennym życiu wolontariusza oraz na czym polega i czym się charakteryzuje wolontariat międzynarodowy. Przedstawił możliwości wyjazdów wolontariackich za granicę, w jaki sposób zdobyć informacje o organizacjach wspierających międzynarodowe wyjazdy i o procedurach zgłoszeniowych.

WYDZIAŁ MECHANICZNY

W Fabryce Broni o ...broni

Przemysł zbrojeniowy to ważna gałąź gospodarki każdego kraju. Zwłaszcza w dzisiejszych niespokojnych czasach. Studenci Wydziału Mechanicznego mieli okazję poznać proces technologiczny wytwarzania broni najwyższej jakości produkowanej w radomskiej Fabryce Broni „Łucznik”. Przyszli inżynierowie zapoznali się z zaawansowanymi technologiami produkcji broni oraz metodami projektowania i testowania wyrobów zbrojeniowych, jak również poznali pracę w biurze konstrukcyjnym i technologicznym. Inicjatywy takie jak ta przyczyniają się do wykształcenia dobrych inżynierów.

Studenci Wydziału Mechanicznego w Fabryce Broni „Łucznik”

W Trend Glasie ...na szkle malowane

Studenci Wydziału Mechanicznego, a wśród nich członkowie Studenckiego Koła Naukowego „Zautomatyzowani” uczestniczyli w zajęciach przeprowadzonych w Trend Glass Academy. To miejsce, gdzie młodzi ludzie mogą „realizować własne projekty, rozwijać kreatywność i zdobywać praktyczną wiedzę”. Pracownia jest wypo-

sażona w nowoczesne roboty i specjalistyczne stanowiska technologiczne. Podczas wizyty studenci zwiedzili również zakład produkcyjny firmy Trend Glass – lidera w produkcji szkła użytkowego, znanego z innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

Członkowie SKN „Zautomatyzowani” w Trend Glass Academy

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Omerta świadków

Studenckie Koło Naukowe Bezpieczeństwa Wewnętrznego zorganizowało spotkanie z prokurator Joanną Zielińską z Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce. Spotkanie miało formę wykładu, którego tematem było *Znaczenie wiarygodności zeznań świadków w procesie karnym w obliczu zmowy milczenia*. Prokurator podzieliła się swoim bogatym doświadczeniem praktycznym, pokazu-

jąc, w jaki sposób teoria prawa znajduje swoje zastosowanie w codziennej pracy prokuratury i sal sądowych. Dla przyszłych prokuratorów było to z pewnością inspirujące spotkanie.

(red.: *Omertà* [omer'ta] – zмова milczenia, nieformalne prawo sycylijskie zabraniające członkowi mafii informowania o jej przestępstwach osób z tym przestępstwem niezwiązanych, w szczególności przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości – sędziów, prokuratorów i policji – Wikipedia).

WYDZIAŁ TRANSPORTU ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI

Technicy – informatycy z Szydłowca

Rektor prof. Sławomir Bukowski podpisał umowę patronacką z Martą Bińkowską, dyrektorką Zespołu Szkół im. Korpusu Pogranicza w Szydłowcu. W imieniu rektora podpisany dokument przekazał dziekan Wydziału Transportu, Elektrotechniki i Informatyki dr hab. inż. Tomasz Perzyński, prof. URad. Patronatem zostały objęte klasy technikum o profilu technik-informatyk. Uczestnicząc w projektach edukacyjnych i badawczych, uczniowie będą mogli korzystać z zaplecza technologicznego Uniwersytetu Radomskiego oraz wiedzy i doświadczenia kadry naukowej Uczelni. Celem patronatu jest zdobywanie przez uczniów najnowszej wiedzy z zakresu informatyki, rozwijanie kompetencji zawodowych oraz przygotowanie do pokonywania wyzwań współczesnego rynku.

Oprac. Karolina Derleta,
Wojciech Bielawski

POZAUNIWERSYTECKIE SUKCESY

Dr Maria Gagacka była członkiem zespołu badawczego nagrodzonego przez European Social Network za badanie deinstytucjonalizacji usług społecznych. *European Social Services Awards* (ESSA) jest wyrazem uznania za innowacje społeczne, udane wdrożenia oraz zmiany w zakresie polityki i praktyki pracy socjalnej. Dr Maria Gagacka była członkiem zespołu badającego osoby w kryzysie bezdomności. Projekt pod nazwą *Ogólnopolska diagnoza usług społecznych*, na liście nominacji jedyny pochodzący z Polski, to największy zrealizowany do tej pory program badawczy w zakresie rozwoju usług społecznych. Został on wyróżniony w kategorii Research and Evaluation. Wyniki badania stały się empiryczną podstawą książki pt. *Deinstytucjonalizacja usług wsparcia osób w kryzysie bezdomności*, napisanej

przez członkinie zespołu badawczego: dr Marię Gagacką, dr Agnieszkę Zaborowską i dr Bożenę Zasępę. Publikacja powstała z okazji 100-lecia Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej i została zaprezentowana podczas kongresu, który odbył się z tej okazji w warszawskim hotelu Regent w grudniu 2024 roku. W trakcie obrad dr Maria Gagacka przedstawiła w imieniu zespołu nowy model wsparcia tej grupy potrzebujących. Książka ukazała się nakładem wydawnictwa Impuls. Warto dodać, że dr Maria Gagacka już trzecią kadencję jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Jej udział w projekcie sprawił, że, mimo braku kierunku praca socjalna, potencjał badawczy naszego Uniwersytetu jest doceniany.

Dr hab. Marzanna Lament, prof. URad., dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów, otrzymała zaszczytny tytuł Ambasadora Edukacji Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Stowarzyszenie działa od 1907 roku. Jest najstarszą i największą polską organizacją skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami. Od początku swojego istnienia organizacja dokłada wszelkich starań, by jego członkowie odznaczyli się najwyższej jakości kompetencjami i postępowali zgodnie ze standardami etyki. Pani dziekan jest doktorem habilitowanym nauk społecznych w dyscyplinie: ekonomia i finanse. Obszarem jej zainteresowań są zagadnienia rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w szczególności dotyczące zakładów ubezpieczeń. Jest autorką licznych publikacji naukowych, a także podręczników akademickich. Odbyla staże naukowe i dydaktyczne w Université Paris Nanterre (Francja), University of West Attica w Atenach (Grecja) oraz Matej Bel University w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja).

Prof. Andrzej Markiewicz. Trzy prace dziekana Wydziału Sztuki prof. dra hab. Andrzeja Markiewicza zostały przyjęte na wystawę Open Art Competition organizowaną przez Queen Street Gallery w Neath w Walii. Konkurs został zorganizowany po raz siódmy. To wyjątkowa okazja dla artystów zarówno profesjonalistów, jak i amatorów do zaprezentowania swoich dzieł wykonanych w różnych stylach i technikach. Rozpatrywane są wyłącznie prace oryginalne, powstałe w technikach klasycznych, w nowych mediach oraz obiekty przestrzenne. Nadesłane na konkurs prace ocenia jury składające się z profesjonalnych twórców oraz teoretyków i krytyków sztuki. Queen Street Gallery to jedna z najnowszych przestrzeni wystawienniczych w Walii. Prof. Andrzej Markiewicz przesłał na konkurs prace powstałe w listopadzie 2024 roku. Są to grafiki wykonane w technice druku płaskiego-digital print UV o wymiarach 42x29,7. Wystawa odbyła się w lutym 2025 roku.

Prace autorstwa prof. Andrzeja Markiewicza prezentowane są również w dwóch indyjskich galeriach – Rabindranath Tagore Centre, Indian Council for Cultural Relations (ICCR) oraz Academy of Fine Arts Gallery, Kolkata. O udziale w wystawach decyduje profesjonalne jury składające się z artystów oraz teoretyków i krytyków sztuki. Prace prof. Andrzeja Markiewicza zostały zakwalifikowane do obydwu prezentacji. Jedna odbyła się w styczniu 2025 roku, natomiast druga – w marcu 2025 roku. Profesor Andrzej Markiewicz przesłał na konkurs dwie prace powstałe w 2023 roku. Są to egzemplarze autorskie o wymiarach 76x56 cm, wykonane techniką mieszaną – łączącą techniki graficzne z rysunkowymi.

Dr hab. inż. Andrzej Puchalski, prof. URad., dziekan Wydziału Mechanicznego podczas XII Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Technicznej (PTDT), ponownie został wybrany na stanowisko prezesa tej organizacji na kadencję 2024-2028. PTDT jest interdyscyplinarnym naukowo-technicznym stowarzyszeniem osób współdziałających na rzecz rozwoju i rozpowszechniania diagnostyki technicznej w Polsce. Od lat zrzesza ekspertów, naukowców i praktyków związanych z diagnostyką techniczną oraz promuje innowacje i wymianę wiedzy w tej dziedzinie.

Dr hab. Tadeusz Szumiata, prof. URad. W marcu na największym światowym portalu internetowym poświęconym spektrometrii efektu Mössbauera – Mössbauer Effect Data Center (MEDC) ukazał się wywiad, w którym dr Szumiata opowiada o swoich badaniach naukowych, szczególnie w kontekście zastosowań przemysłowych i środowiskowych spektrometrii Mössbauera oraz roli recenzenta metrologicznych projektów unijnych w sieci EURAMET, którą piastuje. Warto również wspomnieć, że w tym roku w Gdańsku odbędzie się jedna z najważniejszych konferencji poświęconych spektrometrii Mössbauera – ICAME2025, której Tadeusz Szumiata jest jednym ze współorganizatorów i w tym prestiżowym wydarzeniu, wśród globalnego środowiska naukowego, będzie reprezentował Polskę.

Prof. Tomasz Wasilewski, na zaproszenie organizatorów – prof. Tomasza Szapiro oraz prof. Agnieszki Sobczak-Kupiec, wziął udział w Sympozjum Komitetu Polityki Naukowej przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pt. „Polityka naukowa państwa. Finansowanie badań”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez MNiSW oraz Politechnikę Poznańską. Profesor Wasilewski pełnił funkcję animatora jednej z grup roboczych, której zadaniem było przygotowanie materiałów i rekomendacji dla Komitetu Polityki Naukowej w zakresie wybranych zagadnień związanych z transferem technologii. W zespole prof. Wasilewskiego czynny udział w pracach brali m.in. prof. Jerzy Małachowski (dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju), Katarzyna Walczyk-Matuszyk (Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN), Alicja Ostrowska-Leszczyńska (Porozumienie Spółek Celowych), prof. Błażej Bałasz (Politechnika Koszalińska), prof. Arkadiusz Ptak i prof. Bartosz Gapiński (Politechnika Poznańska), prof. Maciej Kuciej (Politechnika Białostocka) oraz prof. Agnieszka Sobczak-Kupiec (Politechnika Krakowska).

Karolina Derleta

Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa

15 lat transformacji administracji publicznej: sukcesy, wyzwania, przyszłość

Radom, 27 marca 2025 r.

Organizatorem konferencji było Studenckie Koło Naukowe Administratywistów Uniwersytetu Radomskiego (SKAURAD). Spotkanie odbyło się na Wydziale Prawa i Administracji. Uczestników przywitała dziekan wydziału dr hab. Joanna Smarż, prof. URad. Wykład inauguracyjny wygłosił ks. dr hab. Sławomir Fundowicz, prof. URad, który jest również opiekunem naukowym SKAURAD.

Konferencja była podzielona na części, których poszczególnymi moderatorami byli: dr Bartłomiej Składanek – panel I, dr Emilia Gulińska – panel II oraz mgr Maria Stępień – panel III. W trakcie konferencji poruszono tematy dotyczące m.in. cyfrowej transformacji administracji i e-usług; wyzwań legislacyjnych i decentralizacji zadań publicznych; dostępności usług publicznych i włączania osób ze szczególnymi potrzebami; partycypacji obywatelskiej i przejrzystości działania urzędów; przemian w systemie podatkowym i zamówieniach publicznych; nowoczesnych technologii w komunikacji obywatel-urząd; doręczeń elektronicznych, mediacji, reform systemowych i samorządu terytorialnego.

Wśród zaproszonych gości, oprócz wykładowców i studentów z Uniwersytetu Radomskiego, byli przedstawiciele wielu wyższych uczelni z całego kraju, m.in. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Dr Paweł Śwital, prodziekan WPIA podczas wystąpienia

w Lublinie, a także Szkoły Doktor-skiej UKSW w Warszawie, Akademii Białskiej im. Jana Pawła II oraz Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium.

Oprócz inspirujących wystąpień prelegentów i merytorycznych dyskusji był również czas na wymianę myśli przy kawie i słodkim poczęstunku. Patronat honorowy nad konferencją objął Wojewoda Mazowiecki Mariusz Frankowski.

Studenckie Koło Naukowe Administratywistów działa na Uniwersytecie Radomskim od 2010 roku. Inicjatorami stowarzyszenia byli ówczesni studenci kierunku administracja: Paweł Śwital, Marta Łukaszuk, Bartosz Kondeja, Marek Wasił i Przemysław Przydacki. Zainspirowani jednym z wykładów

ks. dr. hab. Sławomira Fundowicza, późniejszego opiekuna koła, postanowili oni utworzyć organizację, która pozwoli studentom realizować swoje pasje, rozwijać zainteresowania naukowe, kształtować liderów. Członkowie SKAURAD od początku swojej działalności czynnie angażowali się w życie naukowe uczelni, organizując konferencje w obszarze nauk prawnych i społecznych; zespołowe programy badawcze, Dni Prawa i Przedsiębiorczości, spotkania z ekspertami z dziedziny prawa i administracji oraz realizując idee na rzecz rozpowszechniania wiedzy z dziedziny prawa, a także promocji prawidłowych postaw i zachowań.

Oprac. Karolina Derleta

Wirtualne bezpieczeństwo, czyli jak edukować o zagrożeniach

Radom, 17 stycznia 2025 roku

Konferencja została zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji, we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu, Mazowieckim Kuratorium Oświaty, NASK Państwowym Instytutem Badawczym oraz Centralnym Biurem Zwalczania Cyberprzestępczości Zarząd w Radomiu. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął rektor Uniwersytetu Radomskiego prof. Sławomir Bukowski. Konferencja odbyła się w Auli Głównej Uniwersytetu. Udział w niej był również możliwy przez łącza internetowe.

Zainteresowanie tematyką bezpieczeństwa w sieci było bardzo duże. W konferencji wzięło udział około pięciuset osób – 120 obecnych w Auli Głównej oraz blisko 350 połączonych online. Wśród uczestników byli nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, policjanci, a także wykładowcy i studenci Uniwersytetu Radomskiego.

Dyskusję otworzyła dziekan Wydziału Prawa i Administracji, dr hab. Joanna Smarż, prof. URad., która podkreśliła, jak ważne jest promowanie świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz wskazała, że konferencja jest *platformą wymiany doświadczeń, inspiracji i dobrych praktyk, które pozwolą nam lepiej przygotować się na wyzwania przyszłości i skutecznie wspierać osoby zagrożone działaniami wirtualnych przestępców*. Moderatorem spotkania był dr Paweł Świtał, prodziekan wydziału.

Swoją obecnością konferencję uświetnili goście – Naczelnik Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu – Agnieszka Guza, Mazowiecki

Wicekurator Oświaty – Artur Nawrot, Dyrektor Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Radomiu – Anetta Tomczyk oraz prelegenci pracownicy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Prawa Karnego WPiA URad., st. kpt., dr Damian Witczak, który zaprezentował referat pt. „Prawne aspekty cyberbullyingu” oraz dr Katarzyna Siczek – SSO w Radomiu, która przedstawiła referat pt. „Prawo karne wobec sprawców cyberprzemocy – szanse i wyzwania”. Obecność ekspertów z różnych dziedzin, którzy na co dzień mają kontakt z cyberprzestępczością i jej skutkami, umożliwiła wszechstronną analizę tej problematyki, omawiając aspekty zarówno teoretyczne, jak i praktyczne, co znacząco wzbogaciło

dyskusję i otworzyło nowe możliwości w zakresie edukacji i prewencji.

Konferencja miała interdyscyplinarny charakter, zgromadziła specjalistów z różnych dziedzin, w tym przedstawicieli świata nauki, praktyki policyjnej oraz edukacji. Można było wysłuchać wystąpień ekspertów i praktyków, co umożliwiło wszechstronną analizę problematyki cyberzagrożeń oraz wzbogaciło dyskusję. Pozwoliło również lepiej zrozumieć mechanizmy działania wirtualnych przestępców, przygotować się do ich skutecznego zwalczania oraz wspierania i ochrony osób zagrożonych przestępczymi procedurami.

Oprac. Karolina Derleta

Jak kurator pomaga skazanym?

1. Wstęp

Działalność kuratorów sądowych w Polsce jest zawarta w kilku aktach prawnych. Zgodnie z art. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, realizują oni zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Ponadto art. 173 §1 Kodeksu karnego wykonawczego stanowi, że sądowy kurator zawodowy organizuje i prowadzi działania wspierające skazanego w społecznej readaptacji oraz działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie jego powrotowi do przestępstwa.

Kurator sądowy realizuje swoje ustawowe zadania nie tylko w środowisku życia podopiecznych, lecz także w zakładach karnych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodkach leczniczo-rehabilitacyjnych, dbając o wsparcie podopiecznych i ich proces reintegracji społecznej.

Reintegracja osób opuszczających zakłady karne ma na celu przede wszystkim przeciwdziałanie recydywie przestępczej skazanych. Statystyki pokazują, że w 2023 roku na podstawie art. 64 §1 Kodeksu karnego odnotowano 17 559 przypadków recydywy podstawowej, a art. 64 §2 – 4 384 przypadki recydywy wielokrotnej. Wysokie wskaźniki recydywy świadczą o tym, że osoby opuszczające zakłady karne nierzadko wracają na drogę przestępczą, co wynika zarówno z barier indywidualnych, jak i systemowych. Należy zatem starać się, żeby proces reintegracji był kompleksowy i wieloaspektowy, obejmując zarówno interwencje na poziomie indywidualnym, jak i zmiany w systemie wsparcia społecznego.

2. Bariery skutecznej reintegracji

Warto zwrócić uwagę na semantyczne znaczenie określeń używanych w odniesieniu do osób opuszczających zakłady karne. Terminy takie jak „skazany” czy „osadzony” niosą za sobą pejoratywne konotacje, podkreślają, że osoba została poddana izolacji i kontroli państwowej. Ponadto wskazują, że została ona wykluczona ze społeczeństwa na skutek popełnionych czynów zabronionych, w związku z tym często postrzegana jest jako zagrożenie społeczne. Doświadczenie stygmatyzujących etykiet niekorzystnie wpływa na samych osadzonych,

ale również budzi niechęć społeczeństwa wobec nich. Alternatywę dla negatywnych określeń stanowi pojęcie „osoba”, bowiem odnosi się do każdego człowieka jako jednostki posiadającej godność, wolność wyboru i zdolność do relacji społecznych.

Z tej definicji wynika, że każda osoba, niezależnie od popełnionych czynów i życiowych doświadczeń, posiada niezbywalną godność wynikającą z samego faktu bycia człowiekiem oraz wolność w podejmowaniu decyzji.

Wolność nierozdzielnie wiąże się z odpowiedzialnością, dlatego każda osoba odpowiada za swoje czyny. Co więcej, nie tylko jest zdolna do miłości, ale również jej potrzebuje, by się rozwijać.

Działanie kuratora sądowego w procesie reintegracji powinno opierać się na takim personalistycznym podejściu.

Osoby przebywające w zakładach karnych doświadczają licznych negatywnych skutków izolacji. Nawet krótkoterminowy okres tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności może wywołać szereg negatywnych reperkusji. Czas izolacji sprzyja uczuciu bezradności, zwiększa zależność od otoczenia, a także osłabia zdolność do podejmowania samodzielnych decyzji. W efekcie dochodzi do pogłębienia stresu, który może prowadzić do umiarkowanej lub ciężkiej depresji. Dodatkowo, osoby te często borykają się z problemami wynikającymi z zerwanych więzi rodzinnych oraz trudnościami w odbudowie relacji społecznych. Najczęściej pochodzą oni z rodzin, gdzie występowały już wcześniej problemy – brak wsparcia, niezrozumienie czy odrzucenie. Zatem powrót do destrukcyjnego środowiska nabiera szczególnie dramatycznego wymiaru, bowiem dodatkowo zwiększa ryzyko powrotu na drogę przestępczą.

Kolejnym negatywnym aspektem jest fakt, że doświadczenia więzienne ze współosadzonymi, bywają niekorzystne, co potwierdzają przypadki naruszeń bezpieczeństwa osadzonych zarejestrowane przez Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Poniższe dane wskazują, że mimo istniejących procedur, zagrożenia dla bezpieczeństwa osadzonych wciąż stanowią istotny problem wymagający skutecznych rozwiązań.

Tabela 1. Formy zagrożenia bezpieczeństwa osadzonych w 2023 roku

Forma zagrożenia bezpieczeństwa	Liczba zarejestrowanych zdarzeń
Przypadki znęcania się nad osadzonymi	14
Usiłowania samobójstw	114
Samobójstwa	19
Bójki lub pobicia osadzonych	80

Źródło: Roczna informacja statystyczna Centralnego Zarządu Służby Więziennej

W obliczu wielowymiarowych problemów, z jakimi borykają się osoby opuszczające zakłady karne, rola kuratora sądowego nabiera kluczowego znaczenia. Kurator pełni funkcję nie tylko kontrolną, ale przede wszystkim wspierającą i motywującą do zmiany.

3. Aktywność kuratora sądowego

Zgodnie z przepisami Kodeksu karnego wykonawczego kurator sądowy rozpoczyna proces reintegracji społecznej skazanego najwcześniej na pół roku przed jego zwolnieniem. Po otrzymaniu decyzji komisji penitencjarnej lub orzeczenia sądu penitencjarnego, kurator podejmuje kontakt z osobą skazaną, rozpoczynając od przeprowadzenia kompleksowej diagnozy problemów, które mogą znacząco utrudnić jej społeczną readaptację. Diagnoza opiera się nie tylko na analizie dokumentacji więziennej i aktach sprawy karnej, lecz również na programie indywidualnego oddziaływania – szczególnie, gdy skazany odbywał karę w systemie programowym, czyli zorganizowanym i zaplanowanym sposobie resocjalizacji osadzonych. W tym kontekście istotne są także wywiady środowiskowe, rozmowy z samym skazanym szczególnie w przypadkach młodocianych osadzonych oraz osób dotkniętych przemocą domową i uzależnieniem. Równie ważne są konsultacje z rodziną, pozwalające kuratorowi ocenić warunki, do których powróci skazany, a także określić potencjał wsparcia, jakie może otrzymać z otoczenia rodzinnego. Z badań wynika, iż kuratorzy dokonując diagnozowania problemów u skazanych, opierają się przede wszystkim na informacjach uzyskanych podczas rozmów ze skazanym, z akt penitencjarnych, z wywiadów środowiskowych oraz od wychowawców. W celu poszerzenia wiedzy na temat sytuacji życiowej i spodziewanych trudności kuratorzy zobowiązani są do kontaktu z rodziną skazanego oraz innymi bliskimi osobami lub kuratorami, którzy wcześniej sprawowali opiekę nad skazanym albo jego rodziną. Dopiero na podstawie zgromadzonych danych możliwe jest opracowanie spersonalizowanego programu reintegracyjnego, który precyzyjnie określa za-

dania i cele, mające pomóc skazanemu w przewycięzeniu trudności związanych z powrotem do życia na wolności. Realizacja tego programu odbywa się w ramach kontraktu, który z jednej strony zobowiązuje skazanego do poddania się wytyczonym działaniom, a z drugiej – umożliwia kuratorowi ingerencję w obszary życia prywatnego, co jest kluczowe dla efektywnej resocjalizacji.

Zakończenie

Proces przygotowania skazanego do zwolnienia z zakładu karnego można traktować jako specyficzną formę pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczny model takiej interwencji obejmuje trzy etapy. Pierwszy to diagnoza przypadku, czyli analiza osobowości i ustalenie problemów. Etap drugi obejmuje opracowanie planu działań, stanowiącego rodzaj kontraktu pomiędzy skazanym a kuratorem. Dopiero etap trzeci dotyczy realizacji tego planu.

Skuteczna reintegracja osób opuszczających zakłady karne wymaga wieloetapowego podejścia oraz ścisłej współpracy różnych instytucji.

Kurator sądowy odgrywa kluczową rolę w tym procesie, jednak jego praca wymaga nie tylko zaangażowania, ale także odpowiednich narzędzi oraz wsparcia instytucjonalnego. Odpowiednie podejście do byłych skazanych, skoncentrowane na ich godności i potencjale do zmiany, może realnie przyczynić się do zmniejszenia wskaźników recydywy i budowania bardziej spójnego społeczeństwa.

Bibliografia

- Alvard M.L., *Procedural justice and probation officer legitimacy: Testing the process-based model in community supervision*, "Journal of Criminal Justice", vol. 92, May-June 2024.
- Kuźmicki, W., *Rola kuratora sądowego w procesie reintegracji osób opuszczających zakład karny*. „Probacja”, nr 1, 2020 s. 141-168.
- Miszewski M., *Adaptation to prison isolation of long-term prisoners in Poland* "Journal of Modern Science", tom 2/49/2022, s. 431- 443.
- Służba więzienna <https://www.sw.gov.pl/dzial/statystyka>.
- Szczygieł, G., *Společna readaptacja skazanych w polskim systemie penitencjarnym*, Temida, Białystok 2002.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 27).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1996 roku Kodeks Karny Wykonawczy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907).
- Wojtyła K., *Miłość i odpowiedzialność*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2001.

(od red.): *Pełny tekst artykułu p.t. „Rola kuratora w procesie reintegracji osoby opuszczającej zakład karny” dr Katarzyna Zaremba wygłosiła na VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Społeczna działalność na rzecz więźniów i ich rodzin”, która odbyła się 24 lutego 2025 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.*

(od red.): **dr Katarzyna Zaremba** – absolwentka Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Społeczny kurator rodzinny przy Sądzie Rejonowym w Radomiu, a także wieloletnia wykładowczyni akademicka. Obecnie adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się na funkcjonowaniu i problemach współczesnej rodziny w kontekście bezpieczeństwa, a także na zagadnieniach kryminologicznych oraz bezpieczeństwie jednostek.

GALERIA

NIEPOSPOLITOŚĆ REFLEKSJI PŁYNĄCYCH Z OGLĄDANIA WYSTAW INDYWIDUALNYCH

Od grudnia 2024 do marca 2025 miało miejsce kilka znaczących wystaw indywidualnych zorganizowanych przez wykładowców Wydziału Sztuki. Większość z nich była autorstwa młodszych pracowników Wydziału, którzy zrealizowali je samodzielnie bądź aktywnie uczestniczyli w ich przygotowaniu. Wystawy indywidualne są przejawem osobistego podejścia artysty do rozwiązywanego problemu lub zagadnienia. Pozwalają na zaprezentowanie w pełniejszym oglądzie jakiegoś pomysłu czy rozwiązania. Są wygodnym narzędziem ekspresji i wyrazem pasji twórczej. Autor w swojej działalności musi uwzględnić różne okoliczności mające wpływ na charakter prezentacji – miejsce, skalę działania, środki wyrazu plastycznego, komunikację obrazową i werbalną. Niemniej jednak, zawsze podejmuje ryzyko i czeka na informację zwrotną, reakcję audytorium na zaprezentowane dzieła czy działanie.

5 grudnia miał miejsce wernisaż rysunków Zuzanny Okulskiej-Bożek, absolwentki Wydziału Sztuki na kierunku Sztuka Mediów i Edukacja Wizualna. Jej wystawa w Rogatce była sytuacją wyjątkową, bowiem w tej galerii zazwyczaj odbywają się prezentacje uznanych twórców z ościennych środowisk artystycznych, najczęściej pracowników szkół wyższych posiadających znaczący staż akademicki. Zuzanna Okulska-Bożek, mimo

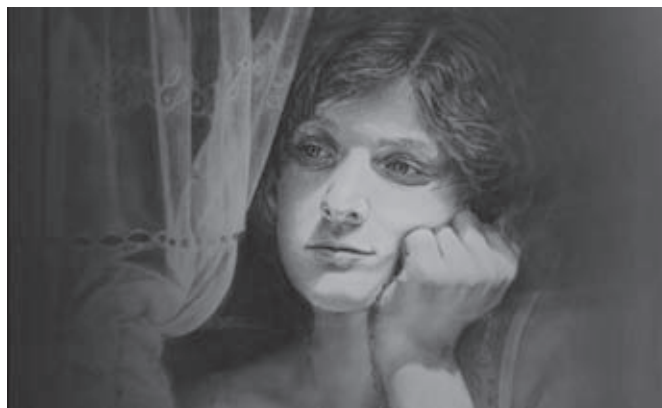
Otwarcie wystawy, od lewej: mgr Artur Wąsowicz, kurator wystawy, Zuzanna Okulska-Bożek, dr hab. Andrzej Brzegowy, prof. URad.

młodego wieku jest już utytułowaną autorką, a największym jej osiągnięciem było stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przyznane w ubiegłym roku (zob. artykuł *Stypendystka z misją*, „Kurier Uniwersytecki” 1/13/2024). Jako studentka Wydziału Sztuki wielokrotnie była też uhonorowana przez rektora Uniwersytetu Radomskiego. Okulska-Bożek interesuje się najszerzej rozumianą sztuką, w tym również śpiewem, teatrem i poezją. W ostatnim czasie zaprezentowała przed radomską publicznością kilka swoich recitali wokalnych. W twórczości plastycznej sięga po różne media: malarstwo, grafikę, fotografię, film, instalację oraz rękodzieło, jednak najbliższy jest jej rysunek. Ulubionymi motywami młodej autorki są portret i natura. Na wystawie w Rogatce zaprezentowała cykl rysunków pt. *Reflection*, wykonany techniką węglową, przygotowany jako zestaw dyplomowy pod kierunkiem dra hab. Andrzeja Brzegowego. Prace pokazują wybrane momenty życia, w których można dostrzec jej refleksyjną postawę wobec upływającego czasu, zdarzeń, losu. Każdemu rysunkowi towarzyszył opis, wiersz, słowna konkluzja, dotyczące jakiegoś odczucia, doświadczenia czy wspomnienia związanego z przedstawianym tematem. Tytułowe „reflection”, jest terminem wieloznacznym, daje się przetłumaczyć jako przypomnienie, reminiscencja, jest również reakcją naszego aparatu poznawczego na aktualnie percypowane zjawisko czy doznanie. Może być rozumiane również jako zaduma, rozmyślanie nad czymś, co przemija i odchodzi w przeszłość. Ta wieloznaczność pojęciowa odzwierciedla się zarówno w sferze wizualnej, jak i interpretacyjnej obrazów Okulskiej-Bożek, która poszukuje w nich wizualnego sposobu na osiągnięcie nieuchwytnego. Czy jej się uda zatrzymać upływ czasu albo przynajmniej spowolnić jego bieg? Zobaczmy to na kolejnej wystawie...

Zuzanna Okulska-Bożek
Reflection

Kurator: Artur Wąsowicz
5.12.2024-10.01.2025
Galeria Rogatka
ul. J. Malczewskiego 20A, Radom

Dwa dni później w Galerii „Łaźnia” miał miejsce wernisaż prac mgra Artura Wąsowicza, wieloletniego asystenta w Pracowni Rzeźby Wydziału Sztuki, aktualnego kuratora Galerii Rogatka. Wąsowicz od wielu lat posługuje się technikami, które dają się zakwalifikować jako techniki ceramiczne. Nie jest to jednak ceramika w „czystym” wydaniu, rozumiana jako klasyczne wypalanie gliny, szkliwienie materiału lub spiekanie materiałów glinopodobnych. Elementy strukturalne tych realizacji, często nawiązujące do kształtu koła, kuli,

Zuzanna Okulska-Bożek, *Tęsknota*, rysunek węglem, 100x70, 2024

Fragment ekspozycji wystawy Artura Wąsowicza *Wibracje koloru, struktury i formy* w radomskiej „łaźni”

Fragment ekspozycji prac Artura Wąsowicza *Wibracje koloru, struktury i formy* w radomskiej „Łażni” wraz z publicznością

kropki czy sopla, sprawiają wrażenie form zjawiskowych, wyciągniętych z wyobrażeń i fantastycznych wizji przestrzennych, burząc tym utarte przyzwyczajenia widza.

Działania autora, który zarówno operuje kolorem, jak też stawia na monochromatyczną sterylność tworzywa, rozszerzają formułę tej dyscypliny, biegnąc w dwóch kierunkach. Pierwszym z nich jest tworzenie aranżacji przestrzennych wkraczających w obszar szeroko rozumianej instalacji artystycznej. Dzięki temu Wąsowicz uzyskuje rozleglejszy kontekst przestrzenny obiektów, które tracą swoją pierwotną statyczność, nieruchomość, stają się elementami mobilnymi mogącymi zmieniać swoje układy i konfiguracje, prowokując widza do aktywności, manipulowania nimi. Drugą ścieżką jego poszukiwań i eksperymentów jest łączenie ceramiki z materiałem o odmiennej strukturze, formie, konsystencji, właściwościach haptycznych jakim jest drewno lub

rzadziej – metal. Uzyskany w ten sposób efekt różnicy tworzyw, wyostreza percepcję widza, każe mu dostrzegać zarówno hybrydowość, jak i naturalność takiego połączenia. Jeśli do tego dodamy ważną rolę, jaką została w nich przypisana barwie, dojdziemy do przekonania, że główną ideą plastyczną Wąsowicza jest stworzenie uniwersalnej formy dzieła, w którym wartości zmysłowe, dotykowe i dźwiękowe są w stanie wytworzyć wrażenie synestezji.

Artur Wąsowicz

Wibracje koloru, struktury i formy

6.12.2024-10.01.2025

Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria „Łażnia”
ul. Traugutta 31/33, Radom

Publiczność na wernisazu wystawy *Autoekspresja* w Spółdzielczym Domu Kultury w Starachowicach

Debiutem artystycznym sezonu była wystawa mgr Natalii Nogi, zatytułowana *Autoekspresja*, która miała miejsce 9 grudnia w Spółdzielczym Domu Kultury w Starachowicach. Młoda autorka o wielokierunkowym wykształceniu, jest absolwentką Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie oraz Wydziału Sztuki Uniwersytetu Radomskiego, gdzie zrealizowała dyplom pod kierunkiem dra hab. Łukasza Rudeckiego.

Na wystawie w Starachowicach zaprezentowała swoje realizacje, w których łączy problematykę malarstwa tradycyjnego z jego cyfrowym przetworzeniem. Obraz dla Natalii Nogi jest nie tylko próbą rejestracji rzeczywistości, pełni także funkcje ekspresywne. Wyraża emocje, doznania, zapisuje reakcje autorki na otaczającą rzeczywistość świata, a także ewokuje jej przestrzeń wewnętrzną, psychiczną. W swoim cyklu grafik komputerowych, oprócz przeplatania tych dwóch uniwersów, zdecydowała się również podjąć wątki dotyczące kondycji psychicznej jednostki, osaczonej medialną i wirtualną

rzeczywistością. Nawarstwiająca się na siebie obrazy, kolory, teksty i formy, świadczą o zagubieniu, niepokoju, niemożności znalezienia równowagi wewnętrznej i zewnętrznej, uzyskania dobrostanu. Barwne rozbryzgi nakładają się na fragmenty pejzażu, formy bananokształtne, zawijasowe i organiczne otaczają przetworzoną graficznie samotną postać, która z melancholijnym spokojem rozpatruje otaczające ją bogactwo form i znaków.

Natalia Noga
Autoekspresja

Kurator: Marcin Słowik-Wilczyński
9.12.2024-31.01.2025
Spółdzielczy Dom Kultury
ul. Wojska Polskiego 9, Starachowice

Jak już o tym pisałem poprzednio, coraz ważniejszym miejscem na mapie radomskiego wystawiennictwa staje się galeria Biblioteki Pedagogicznej. Tym razem, w dniu 9 stycznia 2025 została w niej zaprezentowana wystawa fotografii Tomáša Agata Błońskiego, który pokazał kilkadziesiąt prac niedużego formatu, układających się w barwne sekwencje i cykle. Autor brał udział w wielu wystawach krajowych i zagranicznych, m.in. w Czechach, Słowacji, Chorwacji, Serbii, Słowenii, Austrii, Niemczech, Szwajcarii, Francji, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Norwegii, Finlandii, Stanach Zjednoczonych i Brazylii. Pierwotnie, wystawa była planowana w dwóch rzeczywistościach – fizycznej i internetowej, jednak – jak sam autor wyjawiał to podczas wernisażu, wersja przygotowana dla portalu społecznościowego w połowie 2024 roku została zniszczona w wyniku ataku hakerskiego. Prace zaprezentowane w Bibliotece były więc jedynymi i zmateriałizowanymi wersjami obrazów fotograficznych, sprawiających wrażenie analogowych i dzięki temu wywoływały określone odczucia wśród zwiedzających. Towarzyszyły im dołączone do nich sentencje i paremie, niekiedy humorystyczne, innym razem prowokujące do refleksji i zadumy, jak na przykład ta: „To wtedy gdy... biel uwidacznia wspomnienia... niewidoczne rzeczy stają się namacalnymi... Ale też gdy... światło nie daje ciepła... udawane ciepło nie grzeje...”.

Myśl ta akompaniowała fotografii przedstawiającej monochromatyczną strukturę, zapewne były to płytki chodnikowe przyprószone drobnym śnieżkiem. Jego delikatna, subtelna warstwa, pokrywająca solidne i stabilne kamienne podłoże uwidaczniała powiewność białego puchu, wrażliwego na byle podmuch i dotknięcie. Jednocześnie przemieniała twardą i toporną formę powtórzeń oraz rytmów w anielską miękkość subtelności zagadkowego rysunku. Obraz ten, łącząc w sobie całą gamę przeciwieństw formalnych, emocjonalnych i wy-

Tomáš Agat Błoński, To właśnie ten czas gdy chodna materia odkrywa swoje „serce”, fotografia

Tomáš Agat Błoński, niebo na ziemi, fotografia

obrażeniowych zdaje się być potwierdzeniem kruchości ludzkiego losu, delikatności natury, przemijalności świata. Podobne zabiegi oparte na kontaminacji form i sensów można było zobaczyć także w innych pracach Błońskiego pokazanych na wystawie.

Tomáš Agat Błoński

lampyris_insanus

9.01-15.02.2025

Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu

ul. T. Kościuszki 5A, Radom

16 stycznia 2025 w Galerii Rogatka miał miejsce wernisaż prac malarskich Piotra Mastalerza zaprezentowanych pod zagadkowym tytułem *Obrazy Ostatnie*. Zagadnięty o ten tytuł autor wystawy, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, z uśmiechem odpowiadał, że nie chodzi tutaj o jakiś eschatologiczny wymiar jego malarstwa, a fakt, że są to obrazy, które powstały w ostatnim czasie. Ich kolorystyka i forma, nie wiążą się z ponurym przywidywaniem końca egzystencji, są raczej rejestracją radości życia, wyrazem zmysłowej przyjemności towarzyszącej gestowi malarskiemu, jakim jest posługiwanie się techniką olejną. Sposób nakładania farby, oparty na wibracji koloru, uzyskany w wyniku zastosowania metody „suchego pędzla”, jest dowodem dużej wrażliwości autora na otaczającą go rzeczywistość barwną. Traktowanie elementarnych części obrazu jako śladu wspomnień, świadczy również o jego bogatej wyobraźni. Jak sam pisze o swoim podejściu do aktu twórczego: „... sięgam po metody opierające się na wraźniowym systemie pracy, gdzie ów ślad kształtuje niepowtarzalny zapis twórczego działania. Łącząc ze sobą różne możliwości wykorzystania tworzywa, staram się je maksymalnie ożywiać, aby w sytuacji, gdy zastygnie już malarska materia, dało się odczuć energię zaangażowaną” (wypowiedź artysty z folderu towarzyszącego wystawie). Obrazy Mastalerza są przykładem wyrafinowanej aktywności formy plastycznej, w której kolor, kompozycja i gest malarski dają odczucie estetycznej pełni. Dzięki odpowiednio zastosowanym elementom strukturalnym autor stara się osiągnąć w pełni skryształizowane poczucie harmonii wewnętrznej obrazu.

Piotr Mastalerz

Obrazy Ostatnie

Kurator: Artur Wąsowicz

16.01-28.02.2025

Galeria Rogatka

ul. J. Malczewskiego 20A, Radom

Prof. dr hab. Andrzej Markiewicz, dziekan Wydziału Sztuki oraz prof. dr hab. Piotr Mastalerz na otwarciu wystawy *Obrazy Ostatnie* w Galerii Rogatka

Indywidualnym debiutem na arenie radomskich galerii była otwarta 5 lutego wystawa prac malarskich Marcina Słowika-Wilczyńskiego. Pochodzący ze Starachowic artysta, absolwent pedagogiki specjalnej w Instytucie Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydziału Sztuki Politechniki Radomskiej (obecnie Uniwersytet Radomski) oraz malarstwa na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, od niedawna jest współpracownikiem Wydziału Sztuki w obszarze dydaktyki malarstwa. W swoich realizacjach posługuje się językiem wizualnym budowanym na bazie znaczeń geometrycznych, w których ważną rolę odgrywają płaszczyzna, elementy linearne i proste figury, takie jak trójkąt, romb, prostokąt, kwadrat oraz ich permutacje. Kluczowym komponentem w konstruowaniu zawartości wizualnej obrazu jest płaszczyzna, której Słowik-Wilczyński dostrzega trzy różne aspekty. Organiczny – rozumiany jako przestrzeń życiowej ekspresji, geometryczny – interpretowany jako współlistnienie elementów foremnych obok siebie, linearny – jako splotu gęsto nałożonych linii, które się nawzajem nakładają, przecinają, pełniąc rolę filtra, wywołującego wrażenie wibracji i ruchu. Wszystkie typy płaszczyzn wspólnie interferują, konstruując poczucie pełni i zorganizowania. Występujące w obrębie kompozycji formy geometryczne napinają przestrzeń obrazów, dynamizując wzajemne relacje za pośrednictwem ostrych krawędzi rozdzielających strefy barwne. Czasem są to proste linie, które biegną obok siebie, krzyżują się, nakładają i przecinają, wytwarzając znaczenia przestrzenne i optyczne, innym razem to duże płaszczyzny koloru wytwarzające określone odczucia emocjonalne. Pojawiające się w nich intensywne wrażenie barwne jest bardzo mocno powiązane z uczuciem psychicznym, bo wytwarza silne reakcje podmiotu i odczucia sensualne widzów. Emocje estetyczne są zaś tym czynnikiem budowania zawartości dzieła, który decyduje o ostatecznym jego odbiorze i ocenie.

Marcin Słowik-Wilczyński
Geometria wobec przestrzeni

5.02-28.02.2025

Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria „Łażnia”
 ul. Traugutta 31/33, Radom

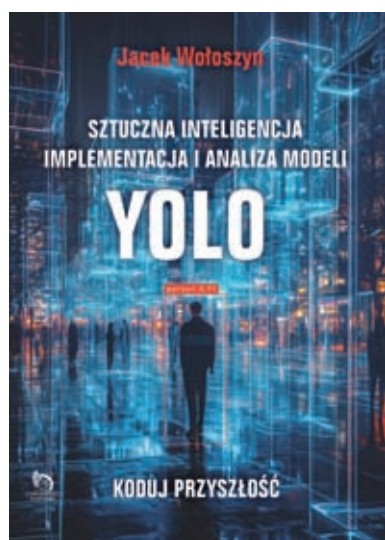
Kazimierz M. Łyszcz

Marcin Słowik-Wilczyński na tle kompozycji malarskiej z wystawy *Geometria wobec przestrzeni* w Radomskim Klubie Środowisk Twórczych i Galerii „Łażnia”

Kompozycja malarska Marcina Słowika-Wilczyńskiego na wystawie *Geometria wobec przestrzeni* w Radomskim Klubie Środowisk Twórczych i Galerii „Łażnia”

**SZTUCZNA
INTELIGENCJA
IMPLEMENTACJA
I ANALIZA MODELI
YOLO.
KODUJ PRZYSZŁOŚĆ**
Jacek Wołoszyn

(monografia)
wyd. I, B-5,
str. 204

Tworzenie modeli
detekcji obiektów za
pomocą algorytmu
YOLO (You Only
Look Once)

i jego różnych wariantów to temat, który zyskuje na znaczeniu w dziedzinie przetwarzania obrazu i sztucznej inteligencji. Model YOLO, ze względu na swoją unikalną architekturę i efektywność, stał się jednym z najpopularniejszych narzędzi do analizy wizualnej w czasie rzeczywistym. Celem książki jest omówienie procesu tworzenia modeli detekcji obiektów, z uwzględnieniem implementacji YOLO oraz porównanie jego wydajności w różnych konfiguracjach modeli. Wnioski płynące z tej pracy mają na celu ukazanie potencjału modeli YOLO oraz wskazanie obszarów, w których można je doskonalić. Monografia ma również być inspiracją dla przyszłych badań w tej dynamicznie rozwijającej się dziedzinie.

**SYSTEM BANKOWY
W POLSCE
WOBEĆ WYZWAŃ
GOSPODARCZYCH
I SPOŁECZNYCH.
WYBRANE
ZAGADNIENIA**
Pod red. Arkadiusza
Durasiewicza
i Ireneusza Pszczołki

(monografia)
wyd. I, B-5,
str. 122

Książka stanowi
kompleksową analizę

funkcjonowania systemu bankowego w Polsce w obliczu współczesnych wyzwań gospodarczych i społecznych. Jej szczególną wartością jest interdyscyplinarne

podejście autorów, którzy łączą główną perspektywę ekonomiczną z technologiczną i społeczną, tworząc wielowymiarowy obraz współczesnej bankowości. Publikacja może stanowić wartościowe źródło wiedzy zarówno poprzez zawarte w niej wyniki badań naukowych, analizy przypadków, jak i praktyczne rozwiązania stosowane we współczesnej bankowości.

**SKUTECZNOŚĆ
METODY COERVER
COACHING
W SZKOLENIU
MŁODYCH PIŁKARZY
NOŻNYCH**

Robert Makuch,
Dariusz Mucha,
Dawid Mucha

(monografia)
wyd. I, B-5,
str. 188

Publikacja jest
rozszerzeniem
badań zawartych

w poprzedniej monografii tych samych autorów – *Trening piłkarski metodą Coerver Coaching. Teoria – Praktyka – Efekty*. Jest to wynik przeprowadzonych badań i wielu lat pracy szkoleniowej dr Roberta Makucha w klubie RKS Radomiak Radom. Monografia, w świetle przeprowadzonych badań, weryfikuje skuteczność metody Coerver Coaching. Jej celem jest ocena współzależności między wskaźnikami zdolności kondycyjnych i koordynacyjnych z umiejętnościami technicznymi, a także skuteczności gry 1x1 z przygotowaniem specjalnym. Opracowanie ma nie tylko stanowić praktyczny przewodnik dla trenerów i nauczycieli, ale także być źródłem inspiracji dla piłkarzy i pasjonatów futbolu, którzy chcą zgłębić tajniki skutecznego szkolenia.

„Wcale nie trzeba umieć pływać. Trzeba umieć... tonąć. Ludzie, którzy się boją, że utoną, zakładają sobie czy dzieciom tzw. rękawki. Ja natomiast zakładam skafander, biorę pas z ołowiem, płetwy i maskę i... idę na dno. Lubię pływać niżej niż wszyscy.”

W kolejnym odcinku naszego cyklu „Po godzinach...” Maciej Dobrowolski opowiada o swojej fascynującej pasji, jaką jest nurkowanie. Dla wielu to niewyobrażalne, że podwodny świat może być tak zachwycający, dla niego to sposób na zresetowanie głowy i oderwanie się od zgiełku świata.

IM GŁĘBIEJ, TYM CIEKAWIEJ

Nurek i płetwonurek to to samo?

Potocznie na płetwonurka mówi się nurek, ale stosowanie zamiennej nazwy nikomu nie przeszkadza.

A w teorii jest różnica między nimi?

Płetwonurkowie najczęściej nurkują dla przyjemności, natomiast nurek jest zawodem. Ogólnie można podzielić płetwonurków na grupy techniczne i rekreacyjne. Grupy rekreacyjne, to takie które nurkują maksymalnie na głębokość do 40 m. Natomiast nurkowanie techniczne, to nurkowanie z wieloma butlami. Jest to nurkowanie dekompresyjne, do tego zalicza się też nurkowanie w jaskiniach. Głębokość nurkowania technicznego nie ma limitu.

Co trzeba zrobić, żeby zostać płetwonurkiem?

Najpierw trzeba spróbować czy nam się to podoba na intro nurkowym, czy sprawia nam to frajdę i, jeśli się spodoba, to zapisać się na kurs OWD (Open Water Diver).

Chyba trzeba umieć pływać?

Nie, wcale nie. Wręcz odwrotnie, trzeba umieć... tonąć. Ci, którzy boją się, że utoną, zakładają sobie czy dzieciom tzw. rękawki. Ja natomiast zakładam skafander, biorę pas z ołowiem, płetwy i maskę i... idę na dno. Lubię pływać niżej niż wszyscy.

Czyli po kolei, jak się zostaje nurkiem?

Trzeba skończyć podstawowy kurs OWD (Open Water Diver), to jest takie prawo jazdy do nurkowania, pozwala ono nam zejść pod wodę, wypożyczyć sprzęt, żeby sobie nie zrobić krzywdy pod wodą.

O sekrety nurkowania Wojciech Bielawski pytał Macieja Dobrowolskiego (po prawej), tym razem na powierzchni

Od jakiego wieku możemy zdobyć uprawnienia?

Od 10 lat, natomiast limitu górnego nie ma. Często nurkuję z kolegą, który ma 65 lat i bardzo dobrze sobie radzi pod wodą.

Jak można rozwijać to zainteresowanie i zdobyć kolejne uprawnienia?

Do tego podstawowego kursu można sobie robić kolejne specjalizacje np. nurkowanie we wrakach, nurkowanie w prądzie wodnym, nurkowanie głębokie, fotografię podwodną itp. A jeśli ktoś chce schodzić głębiej musi

mieć kolejne uprawnienie na tzw. nurka zaawansowanego AOWD (*Advanced Open Water Diver*). Umożliwia to zejście do 30 m pod wodę. A potem mamy jeszcze nurka ratownika, który ma uprawnienia do udzielania pomocy pod wodą i na powierzchni wody. Jest jeszcze Dive-Master – może on prowadzić grupę płetwonurków, jest pomocnikiem instruktora, może być też przewodnikiem podwodnym. Jest to taki najwyższy stopień w nurkowaniu rekreacyjnym. W nurkowaniu technicznym jest kilka ścieżek rozwoju: nurkowanie Overhead czyli jaskiniowe, nurkowania głębokie dekompresyjne z użyciem różnych mieszanin gazów nitrox i trimix, nurkowanie na obiegu zamkniętym z Rebreatherem.

Czy płetwonurkowie mogą wykonywać jakieś prace pod wodą?

Nie, nam nie wolno wykonywać żadnych prac podwodnych, natomiast takie drobne przysługi, typu ktoś zgubił zegarek albo jakiś drobiazg i potrzebuje go wydobyć to tak. Natomiast inne prace podwodne już wymagają zatrudnienia profesjonalistów ze specjalnymi uprawnieniami i skończonymi odpowiednimi kursami.

Ale zawodowym nurkiem można zostać?

Tak, trzeba zdobyć odpowiednie szkolenia do prac podwodnych i zdać egzamin państwowy i można zostać np. spawaczem podwodnym na platformie wiertniczej.

Czym różni się jego wyposażenie od „zwykłego” płetwonurka?

Nurek zawodowy jest połączony za pomocą kabloliny z powierzchnią, z tzw. bazą, w której jest prowadzący nurkowanie, może to być statek czy np. przyczepa z oprzyrządowaniem, i tym sposobem dostarczane jest mu powietrze do oddychania, czy też ciepła woda, żeby nie zmarł, bo w wodzie można się bardzo szybko wychłodzić. Nurek zawodowy zazwyczaj nie ma płetw. W miejscu, gdzie wykonuje prace, często jest przyczepiony magnesami w miejscu wykonywanej pracy np. spawania podwodnego. Nie używają oni również takich masek jak my, tylko maskę na całą twarz, żeby móc rozmawiać z prowadzącym nurkowanie i go słyszeć, tacy nurkowie mają zazwyczaj kamerę i osoby na powierzchni mogą obserwować prace nurka.

A podstawowe wyposażenie płetwonurka to...?

Klasyczne wyposażenie płetwonurka to: skafander, żeby nie było zimno; butle – jedna, dwie, trzy lub więcej, zależy od głębokości i sposobu nurkowania, do tego automat, który zmniejsza ciśnienie powietrza w butli. Automat składa się z 2 części, jeden jest przykręcony do butli i zmniejsza ciśnienie z butli nurkowej od około 200 bar do około 10 bar, drugi mamy w ustach i on zmniejsza ciśnienie gazu do takiego, którym można oddychać na głębokości, na której się znajdujemy, mamy również za-

pasowy automat dla partnera nurkowego, żeby móc mu podać nasze powietrze pod wodą, jakby miał problem ze swoim. Im niżej, tym bardziej rośnie ciśnienie, dlatego musimy je zwiększyć, by móc oddychać – do tego służy ten automat. Oczywiście płetwy, rękawice, kamizelka wypornościowa, czyli coś co nie pozwoli nam zatonać: skrzydło albo jacket, tam jest pompowany worek, który utrzymuje nurka na danej głębokości, unosimy się w stanie niemal nieważkości, to nam pomaga utrzymać się na jednym poziomie, nie tonąc i nie wynurzając się.

Jaki jest koszt takiego wyposażenia?

Większość tego sprzętu można pożyczyć w bazie nurkowej, warto mieć swój skafander, maskę, płetwy. Jak byśmy chcieli kupić sobie całość, to trzeba przeznaczyć ok. 5000 zł.

Ile waży sprzęt płetwonurka?

Butla od 12 do 30 kg, zależy od pojemności i liczby butli, około 6-12 kg ołowiu, automaty, skrzydło, latarka, aparat fotograficzny lub kamera, kołowrotek, bojka, narzędzia tnące, płetwy, np. ważne jest szczególnie w Bałtyku by mieć przy sobie nóż, ponieważ często zdarza się, że nurkowie zaplątują się w zalegające morze stare sieci rybackie. *Suma summarum* wychodzi ok. 30-50 kg. W tym sprzęcie musimy dojść do wody, ale gdy się zanurzymy to ten sprzęt już właściwie nie waży.

A co jeszcze z nowinek technicznych?

Na rękę mamy komputer nurkowy, on pokazuje, jak długo możemy być na głębokości, podstawowe informacje długość nurkowania i głębokość na jakiej jesteśmy, jednocześnie pokazuje czas bezdekompresyjny.

Mówiłeś o obciążeniu ołowiem. W jakiej postaci go zabierasz pod wodę?

Ja nurkuje w konfiguracji SIEMOUNT. Mam 2 butle po bokach ciała, balast mam ułożony wzdłuż kręgosłupa w postaci kostek ołowiowych, nurkowie na twinach mają go pomiędzy butlami na plecach. Nurkowie rekreacyjni mają kieszenie do balastu, umieszczone w po obu stronach brzucha, w których ten ołów się znajduje.

Gdzie nabija się butle do oddychania?

W bazach nurkowych, a niektórzy mają swoje prywatne sprzętarki.

Do jakiej głębokości możemy oddychać normalnym powietrzem?

Nurkowanie rekreacyjne odbywa się do 40 m, nurkowie techniczni nurkują głębiej używając różnych mieszanin gazów zawierających tlen, azot i hel w odpowiednich proporcjach. Poniżej 56 m tlen zaczyna być toksyczny dla nurka, dużo wcześniej około 35 m azot zaczyna mieć działanie narkotyczne.

Czy awarie sprzętu są częste u pletwonurków?

Bardzo rzadkie. Najczęściej zawodzi jednak człowiek. Np. słabe serce, problemy laryngologiczne czy choroby płuc, które kiedyś przechodziliśmy, osłabiają organizm, czasem też brak doświadczenia i umiejętności nurka mogą doprowadzić do wypadku nurkowego.

A propos zdrowia... Czy trzeba mieć żelazne, żeby nurkować?

Nie, wcale nie. Najważniejsze są uszy, zatoki, np. katar dyskwalifikuje nurka, bo zatoki czołowe i zatoki nosowe muszą być drożne, nawet człowiek, który ma umiarkowaną kondycję fizyczną może nurkować, problem może stanowić ciężar sprzętu na powierzchni.

To alergicy mają problem?

Szczególnie ci, którzy mają dolegliwości z popularnym katarzem.

Czy nurkowanie można zaliczyć do sportów ekstremalnych?

Środowisko wodne jest dla człowieka obcym środowiskiem, człowiek nie umie oddychać pod wodą bez dodatkowego sprzętu. Jeśli jesteś przeszkolony i stosujesz się do zasad, to jest to bezpieczne hobby. Wiadomo, jak w każdym sporcie są pewne zagrożenia, np. choroba dekompresyjna.

Brzmi groźnie, powiedz coś więcej o niej.

Choroba dekompresyjna, inaczej zwana chorobą kesonową, występuje, kiedy jesteśmy na większej głębokości przez zbyt długi czas. Następuje wtedy nasycenie tkanek zbyt dużą ilością azotu. Im głębiej schodzimy pod wodę, azot rozpuszcza się w naszych tkankach i podczas poruszania się w górę, trzeba wynurzać się wolno, żeby uwolnić ten azot powoli, ponieważ zbyt szybkie wytrącanie azotu może powodować powstawanie pęcherzyków gazu w tkankach i w konsekwencji chorobę dekompresyjną, zator gazowy i śmierć.

Jakie są jej objawy?

Pierwszy lekki objaw choroby dekompresyjnej to jest tzw. marmurek na brzuchu, widać, że pękają drobne naczynia krwionośne, bardziej poważne są bóle stawów. Ważne jest nawodnienie nurka, czyli przed nurkowaniem musimy spożyć odpowiednią ilość wody, wtedy azot łatwiej rozpuszcza się w takiej rozrzedzonej krwi. Żeby wypłynąć na powierzchnię trzeba robić to bardzo

Maciej Dobrowolski przygotowujący się do zejścia pod wodę

powoli i w ten sposób pozbyć się nadmiaru azotu z tkanek. Bezpieczna prędkość to 9 m na minutę.

Baleś się kiedyś podczas nurkowania?

Jeżeli nie odczuwałam lęku, potocznie mówiąc strachu, to byłoby to niebezpieczne i byłoby brawurą. Dlatego przed każdym nurkowaniem dokładnie sprawdzam sprzęt. Jeśli natomiast nurkuje w miejscach niebezpiecznych, jak jaskinie, to mam zdublowane źródła powietrza oraz osprzętu, jak źródło wyporu czy latarki. W nurkowaniu jaskiniowym istotne jest to, żeby mieć odpowiednio duży zapas powietrza, który może się przydać w rozwiązywaniu problemów pod wodą i zaufanego partnera, który pomoże w sytuacji zagrożenia,

Nurkować powinno się w dwie osoby?

Nurkowanie jest sportem partnerskim – ja mam powietrze dla ciebie, ty masz powietrze dla mnie. Jest to bardzo ważne w sytuacji, gdy partner znajdzie się w sytuacji niebezpiecznej, to ja muszę zapewnić mu powietrze ze swojego zapasu, czyli muszę go mieć dwa razy więcej niż tylko dla siebie.

Czyli do wody wchodzić zawsze we dwóch?

Tak, to jest przede wszystkim ze względów bezpieczeństwa, nurkuje się w parach lub większych grupach

40 m w poziomie nie robi wrażenia, ale jeśli chodzi o wysokość czy głębokość, to jest sporo.

Tak, rzeczywiście inną miarę przykładą się do wysokości i głębokości. Dodam, że w Polsce pod Warszawą w Mszczonowie jest basen Deepspot – najgłębszy wielostrefowy symulator warunków nurkowych Europy – ma on ponad 45 m głębokości. Można na nim trenować nurkowanie z butlą lub freediving, jest tam geotermalnie podgrzewana woda do ponad 32°C.

Nurkowanie w Jaskini Molnár János w Budapeszcie. Zdjęcie dzięki uprzejmości Cezarego Abramowskiego

Temperatura wody ma znaczenie?

W ciepłej wodzie nie potrzebujemy dodatkowego zabezpieczenia przed zimnem, skafandrów nurkowych, zbyt duża ilość ocieplenia troszkę krępuje ruchy. Jeśli się nurkuje np. pod lodem, to do tego zabezpieczającego skafandra dochodzi jeszcze ogrzewanie elektryczne, specjalna kamizelka lub ocieplacz rozpraszający ciepło i bateria, która to zasila.

Czy jest rywalizacja w nurkowaniu?

Nie, w zasadzie nie ma. Chodzi o to, żeby miło spędzić czas. Zrealizować swoje hobby.

...ale są przecież rekordy w nurkowaniu?

Jeśli chodzi o nurkowanie głębokie, to jest to ponad 330 m. Jest to nurkowanie z wieloma butlami. A żeby tego dokonać potrzebny jest trening, wiedza, umiejętności i bardzo profesjonalny sprzęt oraz specjalne mieszaniny gazów.

A jest jeszcze grupa śmiałków, którzy nurkują bardzo głęboko bez żadnego sprzętu – freediverzy?

Oni nurkują bez butli, tylko w skafandrze i w masce z obciążeniem i płetwami.

Biją też jakieś rekordy?

Tak, freediverzy mają swoje zawody w pływaniu na odległość, głębokość, na czas, ile wytrzyma się pod wodą bez oddychania, Rekord świata w próbie statycznej, czyli leżenie na tafli wody z głową w wodzie, wynosi ponad 20 minut na jednym wdechu.

...i to wszystko robią na jednym wdechu?

Tak. Niewiarygodne, ale na jednym. Mają doskonałe wyćwiczone płuca i świetnie znają wydolność swojego organizmu.

Jest jeszcze coś takiego jak nurkowanie jaskiniowe? Opowiedz o tym.

Ja bardzo lubię tam nurkować, widoki są przepiękne. Jest ono jednak niebezpieczne, gdyż nie możemy się w każdej chwili wynurzyć, znajdujemy się w korytarzach i nad głową mamy skałę, jest niebezpieczeństwo zabłądzenia i zgubienia się, dlatego asekurujemy się linkami, które ułatwiają nawigację i odnalezienie wyjścia. Nurkujemy także podlodowo – nurkowie wchodzić przez przerębel, są związani liną i drugi koniec jest asekurowany przez osobę na powierzchni koło przerębla. Komunikacja nurków z powierzchnią odbywa się za pomocą szarpnięć liny. Spod lodu można wyjść tylko w przeręblu, co też jest niebezpieczne.

Jakie są najbardziej popularne zalane jaskinie?

Kompleks Cenoty w Meksyku, gdzie pod ziemią są tysiące jaskiń, część jest nieodkryta jeszcze przez nikogo. W Europie dużą popularnością cieszy się Budapeszt i jaskinie Molnár János – pod centrum Budapesztu, to bardzo duża i rozległa sieć jaskiń, a ich dodatkowym atutem są wody termalne, ciepłe 22-28°C, a ponadto jest kryształowo czysta woda, widoki dosłownie zapierające dech w piersiach.

Co jest takiego fascynującego w nurkowaniu jaskiniowym?

Woda w jaskiniach jest czysta i bardzo przejrzysta, w porównaniu do jezior i kamieniołomów. Plus oczywiście te formacje skalne, stalaktyty, stalagmity, pieczary i komnaty, wymyte przez wodę kształty skał robią niesamowite wrażenie.

Nurkujecie też w rzekach?

Jeśli jest na tyle głęboka i przejrzysta, to oczywiście tak. W rzekach niebezpieczeństwem są nurt, prądy oraz wiry, zamiast rzek bardzo popularnym kierunkiem dla nurków wrakowych jest Bałtyk. Na jego dnie leży mnóstwo wraków z czasów wojny oraz powojennych, szczególnie w okolicy Helu, Nurkowanie na wrakach w morzu wiąże się z kilkoma niebezpieczeństwami. Wraki mogą znajdować się na dużej głębokości, w Bałtyku występują silne prądy, temperatura wody jest niska, możemy spotkać sieci pozostawione przez rybaków lub porwane przez prąd mogą dryfować i nurek może się w nie zaplątać.

Byłem świadkiem zdarzenia, w którym jeden z nurków został porwany przez silny prąd i musiała interweniować Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa – SAR. Śmigłowiec poszukiwawczo-ratowniczy W-3WARM Anakonda pojawił się nad Helem w kilkanaście minut. Akcja zakończyła się szczęśliwie, kolegę nurka wyłowiała inna jednostka pływająca po zatoce około 800 m od miejsca nurkowania.

W Radomiu raczej nie ma gdzie ponurkować...

Rzeczywiście, w Radomiu to praktycznie nie ma gdzie. W Zalewie na Borkach czy w Siczkach w zasadzie się nie da, bo nic nie widać. Woda jest tak mętna.

Tak naprawdę żeby nurkować musi być coś widać pod wodą, wtedy ma się frajdę. Nurkowanie w jakimś bajorku nie ma sensu. Najbliżej są chyba Wapienniki w Sulejowie, to jest zalany kamieniołom wapienia, jest tam ok 12-13 m. potem Honoratka koło Konina, zalew Machów w okolicy Tarnobrzega, Zakrzówek w Krakowie.

Kiedy zaczęła się Twoja przygoda z nurkowaniem?

Moja pasja zaczęła się w 2014 roku w czasie pobytu w Chorwacji. Byliśmy ze znajomymi na wakacjach i zobaczyłem, że jest tam baza nurkowa, przeszliśmy podstawowe szkolenie i razem z kolegą odbyliśmy 2 nurkowania zapoznawcze tzw. Intro nurkowe. Po powrocie do kraju, rok później, we Władysławowie odbyłem podstawowy kurs dla płetwonurków OWD.

Co jest takie najbardziej fascynujące w nurkowaniu? (I tu zapadła długa cisza.)

Właśnie cisza, spokój, cały ten zgiełk zostaje gdzieś daleko. Jesteśmy tylko my i woda. Nurkowie pod wodą nie rozmawiają ze sobą, tylko posługują się gestami z języka migowego. Najczęściej są to znaki: jest OK; mam problem; nie mam powietrza; i tak dalej.

Co mnie jeszcze kręci? Kiedyś na początku lubiłem pływać dość płytko. Podziwiałem podwodną faunę i florę. Często wędkarze narzekają, że płoszymy im ryby. A jest wprost przeciwnie, ryby się nas nie boją, są nami zainteresowane, podpływają do nas blisko. Nawet te duże. Teraz eksploruje zalane jaskinie i kopalnie, są tam piękne formy skalne, historia wydobywania różnych surowców, po-

zostawione maszyny górnicze i wiele innych ciekawych rzeczy.

Czy są takie miejsca tzw. mekka dla płetwonurków?

Jeśli chodzi o Polskę, która jest pięknym krajem i ma dużo pięknych akwenów i jezior, to tutaj stawiam na jezioro Hańcza. Tam szkolą się i jeżdżą płetwonurkowie techniczni. W Polsce bardzo często nurkuje się w kamieniołomach. Mamy Koparki na Śląsku, Zakrzówek w Krakowie, Piechcin w woj. kujawsko-pomorskim, Honoratka koło Konina, no i Bałtyk oczywiście, który określany jest morzem największej liczby wraków statków. Z drugiej strony jest to dość kapryśne morze. Ma bardzo małą wymianę wody z Morzem Północnym, widzialność pod wodą jest zmienna, ponadto jest niebezpieczne, o czym już wspominałem. Natomiast za granicą to rafy w Morzu Czerwonym, Chorwacja, Malta i całe Morze Śródziemne. A jeśli chodzi o nurkowania jaskiniowe, to zdecydowanie Meksyk. Są tam ogromne rozbudowane systemy jaskiń, niektóre jeszcze nie zostały zbadane.

A w Radomiu jest dużo płetwonurków?

Na pewno jest sporo osób, nurkuje np. Gosia Górka z mojego Wydziału, natomiast ja mieszkam w Tomaszowie Mazowieckim i tu mam większość nurkujących znajomych.

Jesteś gdzieś zrzeszony? Jest polski związek płetwonurków?

Mam taki mały klub nurkowy, kilkoro znajomych wspólnie jeżdżących na wyjazdy nurkowe. Co do związków to są federacje nurkowe, które zrzeszają instruktorów nurkowania i bazy nurkowe.

A federacje międzynarodowe?

Najpopularniejsze na świecie i rozpoznawalne to: PADI (Profesjonalne Stowarzyszenie Instruktorów Nurkowania), CMAS (Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques), SSI (Scuba Schools International), SDI/TDI (Scuba Diving International), IANTD (International Association of Nitrox and Technical Divers).

Ustalają one standardy szkoleń na różne poziomy, zajmują się zrzeszaniem płetwonurków, certyfikują bazy, organizują różne eventy nurkowe.

Czy są jakieś słynne imprezy nurkowe?

Co roku w pierwszą sobotę listopada na całym świecie są organizowane imprezy pod szyldem DiverNight – nurkowanie nocne zapoczątkowane w Norwegii w 2005 roku i od tego czasu z każdym rokiem krajów uczestniczących w tym wydarzeniu przybywa. W 2024 roku było prawie

półtora tysiąca nurków z 21 krajów. Po nurkowaniu nocnym odbywa się spotkanie nurków, na którym wymieniają się doświadczeniami z różnych nurkowań. Nurkowanie nocą jest całkiem inne niż nurkowanie w dzień. Wychodzą na żer duże ryby, których nie widać w dzień, bo są pochowane w zakamarkach zbiornika wodnego, to są naprawdę potężne okazy. Interesują się nimi (nurkami), płyną do źródła światła, np. do latarki, którą mamy przy sobie. Są bardzo ciekawskie. Świat pod wodą wygląda zupełnie inaczej. Widzimy tyle ile oświetla nam latarka.

Nurkowanie jest bezpłatne, czy trzeba wносить jakieś opłaty?

Jeżeli nurkuje się w bazie nurkowej, to płaci się za wstęp i korzystanie z infrastruktury bazy, ale nie są to duże koszty, np. nurkując w kamieniołomach to jest ok. 60 zł na cały dzień nurkowy. Na Bałtyku płacimy tylko za wypłynięcie łodzią na pełne morze, na jeziorach można wejść wszędzie do wody i tam oglądać podwodne krajobrazy.

Jak długo trwa sezon nurkowania?

To zależy od indywidualnych potrzeb i upodobań. Ja np. nurkuje przez cały rok, dlatego nie muszę się specjalnie przygotowywać. Natomiast niektórzy nurkują tylko latem i wtedy warto zrobić tzw. nurkowanie przypominające, żeby sobie odświeżyć pamięć o procedurach i zasadach bezpiecznego nurkowania.

Zaszczepiłeś swoją pasję kogoś w rodzinie albo wśród znajomych?

Mój starszy syn troszeczkę pływa sobie z butlą po powierzchni i obserwuje rybki, ale obecnie interesuje się

wspinaczką skałkową, może jeszcze złapie bakcyła na nurkowanie, młodszy jest jeszcze za młody.

Ty schodzisz w dół, a on idzie w górę.

(śmiech) No tak to dzisiaj wygląda.

Żona nie oponowała, jak zacząłeś nurkować?

Nie, wytłumaczyłem jej, że jest to bezpieczny sport i nie ma się czego obawiać.

Jakie masz plany na ten rok?

Jaskinie w Budapeszcie w połowie marca po raz kolejny, w kwietniu jadę pierwszy raz do Szwecji do zalanej kopalni żelaza Tuna Hästberg, a majówka i wakacje to jeszcze nie wiem, zobaczymy.

Czego się życzy nurkowi?

Tyle samo wypłynięć ile zanurzeń.

Zatem, tego życzymy i odkrycia jeszcze nieodkrytych podwodnych światów.

(od red.) **Maciej Dobrowolski** – pochodzi z Tomaszowa Mazowieckiego, jest asystentem dydaktycznym na Wydziale Transportu, Elektrotechniki i Informatyki, prowadzi laboratoria komputerowe w Katedrze Informatyki i Teleinformatyki. Jego pasją jest nurkowanie, pod wodą – zwiedzanie zalanych jaskiń i kopalni oraz fotografowanie pod wodą. Poza nurkowaniem jeździ motocyklem, lata dronem i jest zapalonym grzybiarzem. Projektuje również różne pożyteczne przedmioty na drukarce 3D.

STUDENCI

Ciężka praca się opłaca

TŁUMACZE NA E-START

Student naszego Uniwersytetu został laureatem ogólnopolskiego konkursu ze znajomości języka angielskiego, organizowanego przez firmę Skrivane sp. z o.o., lidera w branży tłumaczeń oraz edukacji językowej.

Karol Więckowski jest studentem trzeciego roku filologii angielskiej w Katedrze Neo-filologii Wydział Filologiczno-Peda-

gogiczny. Dzięki swojej determinacji i umiejętnościom lingwistycznym oraz pomocy mgr Anny Włodarczyk-Czubak był doskonale przygotowany

do konkursu i z sukcesem przeszedł kolejne etapy. Pierwszy obejmował tłumaczenie tekstu biznesowego z języka angielskiego na język polski.

W kolejnym – finałowym zadanie polegało na wykonaniu postędyj tłumaczenia maszynowego tekstu o tematyce biznesowej z języka angielskiego na język polski, w ograniczonym czasie.

Konkurs był organizowany po raz dwunasty. Jego ideą jest zachęcenie studentów do podnoszenia kwalifikacji językowych i translator- skich, ułatwienie najlepszym kandy- datom na tłumaczy wejścia na rynek pracy oraz zapoznanie ich ze specyfi- ką tłumaczeń biznesowych z różnych branż.

Nagrodą za osiągnięcie bardzo dobrego wyniku w konkursie są płat- ne praktyki zawodowe w firmie Skri- vanek sp. z o.o.

Panu Karolowi gratulujemy i ży- czymy dalszych sukcesów!

Karolina Derleta

Innowacyjne projekty i obiecujące modele biznesowe

DEMO DAY

8 stycznia W Instytucie Technologii Eksploatacji w Sieci Badawczej Łukasiewicz odbyła się prezenta- cja pierwszych startupów, które zakończyły program inkubacji na Platformie startowej Mazovian StartUPolis.

Przypomnijmy... Mazovian StartUPolis to pro- jekt, którego celem jest stwo- rzenie jak najlepszych warunków dla powstawania i rozwoju innowacyj- nych przedsiębiorstw w wybranych obszarach inteligentnych specjaliza- cji, poprzez realizację profesjonal- nego programu inkubacji startupów. Platforma obejmuje województwo mazowieckie i jest współfinanso- wana ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Eu- ropejskie dla Polski Wschodniej

2021-2027. Priorytet FEPW.01 Przed- sięwiorczość i Innowacje. Działanie FEPW.01.01.

Uniwersytet Radomski dzięki wyspecjalizowanej i kompetentnej kadrze oraz zapleczu technicznemu, czynnikom niezbędnym do wsparcia młodych innowacyjnych biznesów, jest jednym z partnerów realizują- cym projekt Centralny Akcelerator Innowacji „Mazovian StartUPolis”.

Demo Day Platformy Startowej Mazovian StartUPolis to wyjątkowe wydarzenie, które zgromadziło wie-

lu innowatorów, inwestorów i en- tuzjastów startupów. Trzydziestu uczestników zaprezentowało efekty swoich prac – obiecujące modele biznesowe wypracowane w proce- sie inkubacji z branży m.in. energe- tycznej, medycznej oraz IT. Każdy zespół miał 5 minut na prezentację projektu oraz 5 minut na sesję pytań i odpowiedzi przed komisją złożoną z ekspertów technologicznych i biz- nesowych.

Burzliwe obrady ekspertów wy- łąniły zespoły, które otrzymały reko-

mendacje umożliwiające ubieganie się o granty w wysokości 600 000 zł w ramach Komponentu IIa PARP.

Obok prezentacji działały również strefy networkingowe umożliwiające uczestnikom prowadzenie

rozmów i wymianę doświadczeń w przyjaznej atmosferze przy kawie.

Była to wyjątkowa okazja, by nie tylko zapoznać się z innowacyjnymi projektami młodych przedsiębiorców i nawiązać wartościowe relacje,

ale również by nawiązać współpracę z przyszłymi potencjalnymi liderami innowacji, którzy wniosą do gospodarki nową jakość.

Oprac. Karolina Derleta

Samorząd Studencki to ważna organizacja

SPOTKANIE STAROSTÓW

16 stycznia odbyło się spotkanie starostów wszystkich kierunków Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego z przewodniczącą Samorządu Studenckiego Aleksandrą Kucharską oraz reprezentantką WFP w samorządzie – Małgorzatą Sekułą.

inicjatorką spotkania była dziekan Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego prof. Anna Zamkowska. W spotkaniu również wzięli udział dr Kinga Łagowska – kierownik Katedry Psychologii, dr Robert Makuch – kierownik Katedry Kultury Fizycznej oraz dr Agnieszka Żabińska – opiekunka kierunku pedagogika 1 stopnia.

Warto wspomnieć, że Samorząd Studencki to ważna jednostka organizacyjna działająca na terenie każdej uczelni. Zgodnie z zapisem w ustawie Samorząd Studencki „jest wyłącznym reprezentantem

ogółu studentów uczelni, który prowadzi działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Działa przez swoje organy – przewodniczącego i organ uchwałodawczy, który uchwała regulamin określający organizację i sposób jej działania” (Dz.U.2024.1571 t.j.).

Przewodniczącą Samorządu Studenckiego – Aleksandra Kucharska, zachęcała starostów do zaangażowania się w jego działalność. Przedstawiła cel istnienia tej organizacji w Uniwersytecie Radomskim, opowiedziała o jej dotychczasowej

działalności i planach na przyszłość.

Na spotkaniu byli też starostowie z innych kierunków i roczników, którzy wymienili się doświadczeniami z pełnienia tej funkcji.

Warto interesować się działalnością Samorządu Studenckiego, jak również angażować się w organizacje studenckie. To doskonała okazja do zdobycia doświadczenia i umiejętności, które w przyszłości mogą być przydatne w dorosłym życiu.

Karolina Derleta

Wycieczka do Orientarium ZOO w Łodzi

STUDENCI DZIECIOM

Wydziałowy Zarząd Studentów działający na Wydziale Ekonomii i Finansów, chętnie włącza się w różnego rodzaju działalności na uczelni i poza nią. Aktywnie współpracuje m.in. z Rodzinnym Domem Dziecka w Jaszowicach Kolonii. Wielokrotnie na łamach „Kuriera...” pisaliśmy o wycieczkach z udziałem dzieci.

Tym razem studenci zabrali swoich podopiecznych do Orientarium ZOO w Łodzi – to najnowocześniejszy ogród zoologiczny w Europie, gdzie moż-

na podglądać zwierzęta z różnych perspektyw – podwodnej, lądowej oraz z góry. W Orientarium mieszka 35 gatunków zwierząt lądowych oraz 180 gatunków ryb

i – mimo zimowej pory – wszystkie były w zasięgu wzroku. Jedną z największych atrakcji jest podwodny tunel, w którym można obserwować wspinały podwodny świat.

Wycieczka odbyła się 12 lutego. Uczestnicy wyjazdu mieli okazję zobaczyć wiele fascynujących gatunków zwierząt i dowiedzieć się o nich różnych ciekawostek. Mimo tego, że z racji zimowej pory niektóre zwierzątka się schowały, to obserwacja pozostałych była niezwykle przeżyciem i źródłem wiedzy o różnych gatunkach.

W drodze powrotnej uczestnicy wyprawy zjedli obiad oraz z wypiekami na twarzach opowiadali o wrażeniach z pobytu w łódzkim ZOO. Kolejny wspólny wyjazd upłynął w serdecznej atmosferze.

Warto wspomnieć, że wycieczka odbyła się dzięki pomocy rektora Sławomira Bukowskiego, który zawsze ochoczo włącza się w akcje organizowane przez Wydziałowy Zarząd Studentów. Na realizację tego przedsięwzięcia wykorzystano środki finansowe pochodzące z kiermaszu słodkości i licytacji bombek przygotowanych przez dr Grażynę Olszewską. Także dzięki zaangażowaniu i solidarności całej społeczności Wydziału Ekonomii

W łódzkim Orientarium jest największy w Europie wybieg dla słoń

i Finansów Wydziałowy Zarząd Studentów może realizować swoje działania charytatywne i nie tylko.

*Opracowała Karolina Derleta
na podstawie inf. z Wydziałowego Zarządu Studentów*

Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych

DLACZEGO SAMOŁOT LATA?

Zajęcia z dziećmi to najlepszy sposób na zdobycie doświadczenia w pracy pedagoga. Dr Katarzyna Ziębakowska-Cecot wraz ze studentkami kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna organizuje warsztaty z małymi „naukowcami” z różnych dziedzin nauki.

Tym razem uczniowie wzięli udział w warsztatach technicznych oraz warsztatach „lotniczych”. Jedne i drugie zajęcia przyniosły mnóstwo wrażeń i zaangażowania ze strony dzieci oraz ich opiekunek-studentek. Zajęcia odbyły się w pracowni STEM. Na uczniów czekały przygotowane stacje tematyczne, w których mogli wykazać

się kreatywnością i poszerzyć swoją wiedzę. Na zajęciach „lotniczych” uczniowie uczestniczyli w eksperymentach, które w przystępny sposób wyjaśniały podstawowe prawa fizyki i odpowiadały na pytanie, dlaczego samolot może latać. Zarówno na warsztatach technicznych, jak i „lotniczych” na poszczególnych stacjach dzieci mogły puścić wodze

fantazji i wykazać się kreatywnością, tworząc konstrukcje samochodów z interaktywnych klocków Modi i klocków Lego. Ponadto z pomocą studentek napędzały modele samochodów gazem, uzyskanym w reakcji chemicznej, budowały własne modele statków, zgłębiając zasady wyporności, przygotowywały rakiety z papierowych kubków, które samo-

dzielnie zdobyły i testowały, a także rozwiązywały łamigłówki z kartami memory i próbowały posługiwać się alfabetem lotniczym ICAO.

Uczniowie chętnie brali udział we wszystkich proponowanych zajęciach. Wykazali się pomysłowością i zaangażowaniem, a studentki z cierpliwością i uśmiechem przeprowadzały ich przez tajniki nauki i zapewniały dobrą zabawę.

Oprac. Karolina Derleta

Studentki kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna podczas warsztatów technicznych dla uczniów szkół podstawowych

Studenckie warsztaty w ramach CEEPUS

WINTER SCHOOL W AUSTRII

W dniach 16-23 lutego przedstawiciele Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego uczestniczyli w Winter School (zimowej szkole) organizowanej przez Uniwersytet Pedagogiczny w Linz w Austrii.

W warsztatach prowadzonych w języku angielskim uczestniczyło ok. 30 studentów i wykładowców z siedmiu europejskich uczelni: Uniwersytetu Pedagogicznego w Linz, Austria; Uniwersytetu w Rijece, Chorwacja; Uniwersytetu Karola w Pradze, Czechy; Uniwersytetu w Mitrovicy „Isa-Boletini”, Kosowo; Uniwersytetu Babes-Bolyai w Klużu-Napozie, Rumunia; Uniwersytetu Konstantyna Filozofa w Nitrze, Słowacja; Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego, Polska.

Koordinatorem wydarzenia był mgr Thomas Peterseil z Austrii, a przedstawicielem radomskiej uczelni – dr Katarzyna Ziębakowska-Cecot. Z naszego Uniwersytetu w zajęciach wzięło udział pięcioro studentów kierunków: pedagogika

Przedstawiciele Uniwersytetu Radomskiego podczas Winter School w Linz w Austrii

przedszkolna i wczesnoszkolna, filologia angielska oraz psychologia.

Zajęcia obejmowały swoją tematyką zagadnienia dotyczące: edukacji zdalnej i hybrydowej, edukacji włączającej i międzykulturowej, kompetencji cyfrowych, społecznych i emocjonalnych oraz omawiano również wyzwania związane z najnowszą technologią AI.

Wyjazd został zorganizowany w ramach sieci „SIMPLE – Social

IMPact of distance LEarning” programu Ceepus (Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej), którego celem jest m.in. wspieranie wymiany akademickiej w zakresie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego studentów i nauczycieli akademickich. Obecnie sygnatariuszami programu są: Albania, Austria, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Czechy, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Polska, Słowacja, Słowenia,

Serbia, Węgry, Bośnia i Hercegowina oraz Kosowo.

Poza zajęciami uczestnicy Winter School wymieniali doświadczenia, poznawali kulturę i tradycję innych krajów oraz zwiedzali austriackie miasta – Salzburg, Linz i Wiedeń.

Oprac. Karolina Derleta

Międzynarodowa studencka konferencja

STUDENCI OBRADOWALI W SZWAJCARII

Nasi studenci z Wydziału Prawa i Administracji nabierają doświadczenia w międzynarodowym gronie. Tym razem w Szwajcarii. W dniach 9-14 lutego wzięli udział w międzynarodowej konferencji studentów w ramach Geneva International Model United Nations (GIMUN).

Geneva International Model United Nations (GIMUN) jest organizacją pozarządową o specjalnym statusie konsultacyjnym przy Economic and Social Council of the United Nations z siedzibą w Genewie. Jest prowadzona wyłącznie przez studentów. Jej celem jest promowanie ideałów i zasad Organizacji Narodów Zjednoczonych poprzez umożliwienie studentom udziału w wydarzeniach edukacyjnych.

Studenci (I rok – kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne): Oliwia Oszczygieł, Mateusz Majchrzak, Krzysztof Pałysiewicz, Krystian Połec, Ivan Trotskovets pod opieką prof. dr hab. Katarzyny Głąbickiej-Auleytner przez kilka tygodni przygotowywali się do udziału w tegorocznej edycji konferencji zatytułowanej „Poruszanie się po globalnych konfliktach – wspieranie pokoju poprzez wie-

Od lewej: Mateusz Majchrzak, Krystian Połec, Ivan Trotskovets
w Genewskim Centrum Polityki Bezpieczeństwa (GCSP)

lostronną współpracę”. Korzystając z pomocy pani profesor, przygotowali swoje wystąpienia, oczywiście w języku angielskim. Po wygłoszeniu referatów wzięli udział w dyskusji. Bardzo dobrze zaprezentowali się w niej na tle koleżanek i kolegów z innych krajów. Dyskusja dotyczyła m. in. zmniejszania ryzyka klęsk żywiołowych, przeciwdziałania łamaniu praw człowieka (w tym praw pracowników) oraz współczesnych zagrożeń cyberbezpieczeństwa.

Nasi studenci uczestniczyli w obradach w Biurze Narodów Zjednoczonych ds. Zmniejszania Ryzyka Klęsk Żywiołowych (UNDRR), w Genewskim Centrum Polityki Bezpieczeństwa (GCSP) – międzynarodowej fundacji, która promuje budowanie i utrzymywanie pokoju, bezpieczeństwa i stabilności, w Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) oraz w Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie (UNOG).

Warto dodać, że Genewa jest również siedzibą kilku innych organizacji międzynarodowych, takich jak np.: Światowa Organizacja Zdrowia, Biuro Wysokiego Komisarza NZ ds.

Od lewej: Krystian Połec, Ivan Trotskovets, Oliwia Oszczygiel, prof. dr hab. Katarzyna Głębicka-Auleytner, Mateusz Majchrzak, Krzysztof Pałysiewicz na tle flag przed siedzibą Biura Narodów Zjednoczonych (UNOG) w Genewie

Praw Człowieka, Światowa Organizacja Meteorologiczna czy Światowa Unia Międzyparlamentarna.

Jak powiedziała „Kurierowi” prof. K. Głębicka-Auleytner: *Był to dla naszych studentów bardzo pozytywny wyjazd. Pozwolił im na udział w prestiżowym wydarzeniu i praktycznym wykorzystaniu umiejętności debatowania i negocjacji, jednocześnie umożliwił nawiązanie bliższych relacji z rówieśnikami z innych kra-*

jów. Mam nadzieję, że w niedalekiej przyszłości kolejni studenci naszego wydziału wezmą udział w podobnych przedsięwzięciach – dodała na zakończenie prof. Głębicka-Auleytner.

Oprac. Wojciech Bielawski na podst. materiałów otrzymanych od prof. K. Głębickiej-Auleytner

SPORT

PĘD DO WIEDZY I... SPORTU

Czy można skutecznie łączyć sukcesy sportowe ze zdawaniem egzaminów? Moi rozmówcy: Martyna Kotwiła, Izabela Smolińska oraz Adam Bajorski odpowiedzą nam na to pytanie. Przybliżą czytelnikom marzenia i plany naszych mistrzów oraz historię początków ich przygody ze sportem.

Martyna Kotwiła – pomimo bardzo młodego wieku jest już bardzo doświadczoną lekkoatletką, uczestniczką Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, która osiąga bardzo dobre wyniki na arenie krajowej i międzynarodowej. Studiuje wychowanie fizyczne na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Radomskiego.

Adam Bajorski – student kierunku wychowanie fizyczne na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym Uniwersytetu

Radomskiego. Uczestnik Mistrzostw Europy w biegach przełajowych, wicemistrz Polski Seniorów na dystansie 3 000 m z przeszkodami.

Izabela Smolińska – studentka kierunku wychowanie fizyczne na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym, srebrna medalistka Mistrzostw Polski w biegu na 400 m przez płotki, uczestniczka Mistrzostw Europy w Rzymie.

W jaki sposób udaje Ci się łączyć sukcesy sportowe ze studiami?

Martyna Kotwiła: Nie ukrywam, że studiowanie oraz trenowanie na wysokim poziomie jest dość ciężkie. Sport to wyjazdy na zgrupowania i zawody, co wiąże się z licznymi nieobecnościami na uczelni. W moim przypadku, kiedy rozpoczęłam studia na 1 roku, zajęcia teoretyczne odbywały się w formie online, a praktyczne na uczelni. W drugim roku postarałam się o indywidualną organizację studiów.

Adam Bajorski: Moim zdaniem nie jest to trudne. Rano wychodzę na uczelnię, a po wszystkich zajęciach trenuję. Czasami gdy zajęcia mam po południu, to trenuję rano.

Izabela Smolińska: Studia ze sportem udaje mi się połączyć dzięki temu, że posiadam indywidualny tok studiów. Nie zwalnia mnie to oczywiście całkowicie z obecności na zajęciach, staram się na nie uczęszczać tak często, jak tylko mogę, jednak biorąc pod uwagę liczne zgrupowania i zawody, nie jest to proste. Na szczęście wykładowcy są wyrozumiali i dają mi możliwość również zaliczania egzaminów w dodatkowych terminach. Kluczową rolę odgrywa tutaj dobra organizacja czasu i umiejętność godzenia obowiązków akademickich z intensywnymi treningami.

Dlaczego wybrałaś/eś właśnie lekkoatletykę i dystans w którym się specjalizujesz? Kiedy zaczęła się Twoja przygoda z lekkoatletyką?

Martyna: Lekkoatletyka pojawiła się sama w moim życiu, można powiedzieć, że to ona mnie wybrała. W szkole podstawowej, w 4 klasie, nauczyciel WF zabrał mnie na czwórbój lekkoatletyczny, ponieważ wygrywałam rywalizację nawet z chłopakami. Tak wypatrzyła mnie moja pierwsza trenerka Bożena Jadczak. Początkowo startowałam na dystansach 60 m i 100 m. Z czasem przekonałam się do 200 m, gdzie odnoszę największe sukcesy.

Adam: Lekkoatletykę wybrałem, ponieważ bardzo mi się spodobała, gdy 11 lat temu tata zaprowadził mnie na pierwszy trening. Dystans, w którym się specjalizuję to 3000 metrów z przeszkodami. A przygoda z biegami przełajowymi rozpoczęła się właśnie 11 lat temu.

Izabela: Pierwsze kroki w lekkoatletyce zaczęłam stawiać już jako 10 latka, ponieważ właśnie wtedy zaczęłam startować na swoich pierwszych zawodach, jakimi były organizowane tutaj w Radomiu czwartki lekkoatletyczne. A jak wybrałam lekkoatletykę? Poniekąd była to zasługa mojej mamy, która sama kiedyś ją uprawiała. To właśnie ona zabierała mnie na moje pierwsze zawody. Będąc w 4 klasie podstawówki, udało mi się wywalczyć drugie miejsce na ogólnopolskich zawodach i wtedy zdałam sobie sprawę, że mam do tego talent oraz odpowiednie

predyspozycje. Jednak cały czas traktowałam to jako zabawę, a na regularne treningi do klubu sportowego zaczęłam uczęszczać, będąc w gimnazjum. Tam trafiłam do trenera Ireneusza Zgrzebnickiego, który specjalizował się w biegach płotkarskich i tak zaczęła się moja przygoda z dystansem jakim jest 400 m przez płotki.

Jakie są Twoje cele i marzenia sportowe?

Martyna: Moim celem jest stała poprawa rekordów życiowych oraz reprezentowanie Polski na arenie międzynarodowej.

Adam: Moje cele w tym roku to na pewno Mistrzostwa Europy w norweskim Bergen oraz Mistrzostwa Europy w biegach przełajowych w portugalskim mieście Lagoa. Ważnymi zawodami będą dla mnie również Mistrzostwa Polski seniorów, które odbędą się w Bydgoszczy. A marzeniem jest zdobycie medalu, na którejś międzynarodowej imprezie.

Izabela: Moim celem jest na pewno stała poprawa wyników sportowych, a także to, żeby czerpać jak najwięcej radości z treningów, zawodów i całej tej lekkoatletycznej przygody. Chciałabym również w nadchodzącym sezonie ponownie stanąć na najwyższym stopniu podium w mojej konkurencji, a także reprezentować Polskę na arenie międzynarodowej. A jeśli chodzi o marzenia to myślę, że mam podobne jak większość sportowców, czyli udział w Igrzyskach Olimpijskich.

Twój największy sportowy sukces

Martyna: Moje największe sukcesy to wielokrotne medale mistrzostw Polski w różnych kategoriach wiekowych, medal mistrzostw świata U20 na 200 m, rekord Polski U20 na 200 m, medal mistrzostw Europy seniorów w sztafecie 4x100 m.

Adam: Mój największy sukces to bez wątpienia występ na kilku imprezach międzynarodowych w takich krajach jak Izrael, Słowacja, Turcja i zdobycie srebrnego medalu podczas mistrzostw Polski seniorów, które odbywały się w dniach 27-29 czerwca 2024 roku na Stadionie im. Zdzisława Krzyszkowiaka w Bydgoszczy.

IS: Myślę, że za swój największy sukces medalowy mogę uznać tytuł mistrzyni Polski seniorów, który zdobyłam dwukrotnie oraz awans do półfinału mistrzostw Europy.

Kto jest Twoim największym idolem sportowym?

Martyna: Moją idolką jest na pewno Allyson Felix (*amerykańska lekkoatletka, sprinterka, jedenastokrotna medalistka olimpijska – red.*), wielokrotna medalistka igrzysk olimpijskich oraz mistrzostw świata. Świetna biegaczka na dystansach 100/200/400 m. Jako dziecko

oglądając jej biegi, spodobał mi się jej styl biegu. W późniejszych latach walczyła o prawa kobiet w sporcie.

Adam: Mój wzór do naśladowania to marokański biegacz Soufiane El Bakkali specjalizujący się również w biegach przez przeszkody. Ma on na swoim koncie dwa tytuły mistrza olimpijskiego i dwa tytuły mistrza świata oraz wiele innych wybitnych osiągnięć.

Izabela: Chyba nie do końca mogę powiedzieć że mam osobę, która byłaby moim idolem lub kogoś na kim się wzoruję, ale bardzo lubię śledzić w mediach społecznościowych oraz podglądać treningi m.in Femke Bol (*holenderska lekkoatletka, sprinterka i płotkarka, wielokrotna medalistka igrzysk olimpijskich – red.*) czy Sydney McLaughlin-Levrone (*amerykańska lekkoatletka specjalizująca się w biegach sprinterskich i płotkarskich. Rekordzistka świata w biegu na 400 metrów przez płotki, czterokrotna mistrzyni olimpijska – red.*), czyli czołowe płotkarki na świecie. A jeśli chodzi o polskich sportowców to zdecydowanie inspirowa mnie Justyna Święty-Ersetic, czyli nasza czołowa Polska czterystumetrówka, która pokazuje, że determinacja, nieustępliwość i ciężka praca prowadzą do sukcesów na najwyższym poziomie.

Martyna Kotwiła gotowa do igrzysk

Martyny Kotwiły bieg po marzenia,
Igrzyska Olimpijskie, Paryż 2024

Adam Bajorski (nr startowy 293) podczas Mistrzostw Polski Seniorów, Bydgoszcz 2024

SPORT

Adam Bajorski podczas Mistrzostw Europy w biegach przełajowych, Turcja - Antalya 2024

Ze srebrem mi do twarzy – Izabela Smolińska na Mistrzostwach Polski, Bydgoszcz 2024

Izabela Smolińska – Z dumą reprezentuję mój kraj

Z Martyną Kotwiąg, Izabelą Smolińską oraz Adamem Bajorskim rozmawiał Jan Rybak

POST MORTEM

Prof. dr hab. inż. Andrzej Lewiński (1953-2025)

Prof. dr hab. inż. Andrzej Lewiński ukończył studia wyższe na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej. W roku 1977 obronił pracę magisterską na temat poprawności programów i mikroprogramów z zakresu matematycznej teorii programowania i rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną w Instytucie Transportu Politechniki Warszawskiej, gdzie zajmował się projektowaniem systemów mikrokomputerowych w sterowaniu ruchem w transporcie. W 1982 roku po obronie pracy doktorskiej pt.: „Zasady analizy poprawności mikroprogramów i syntezy mikroprogramów poprawnych” rozpoczął pracę na Wydziale Transportu Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu (obecnie Uniwersytet Radomski). Zainteresowania naukowe prof. dra hab. inż. Andrzeja Lewiń-

skiego związane były z projektowaniem bezpiecznych systemów komputerowych dla potrzeb sterowania ruchem kolejowym, zwłaszcza z problematyką niezawodnego i poprawnego oprogramowania dla systemów srk. W roku 2001 na Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej obronił rozprawę habilitacyjną pt.: „Problemy oprogramowania bezpiecznych systemów komputerowych w zastosowaniach transportu kolejowego”. W lutym 2013 roku otrzymał z rąk prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tytuł profesora nauk technicznych.

W swojej karierze akademickiej i zawodowej pełnił funkcję prodziekana Wydziału Transportu Politechniki Radomskiej (1993-1999), był wieloletnim kierownikiem Zakładu Elektroniki i Diagnostyki na Wydziale Transportu i Elektrotechniki radomskiej uczelni. W latach 1989-2002 był koordynatorem trzech programów TEMPUS, realizowanych we współpracy z uczelniami z Francji, Belgii, Grecji, Włoch, Danii oraz Wielkiej Brytanii. Kierował projektami badawczymi i grantami. W latach 2001-2009 pełnił funkcję dziekana Wydziału Nauk Informatycznych WSB w Radomiu. W latach 1999-2001 był doradcą Ministra Gospodarki.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Lewiński był promotorem czterech rozpraw doktorskich, recenzentem rozpraw doktorskich, recenzentem w postępowaniach habilitacyjnych oraz opiniował wnioski w sprawie nadania tytułu profesora. Był autorem i współautorem monografii, podręczników akademickich, ekspertyz, opinii oraz kilkuset publikacji naukowych.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Lewiński był członkiem Komitetu Transportu Polskiej Akademii Nauk. Był również członkiem komitetów naukowych licznych konferencji krajowych i międzynarodowych. Za swoją działalność został odznaczony: Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem „Zasłużony dla Transportu RP”, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym Medalem za Długoletnią Służbę.

W roku 2001 otrzymał Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wyróżniającą się pracę habilitacyjną. Wielokrotnie był nagradzany przez JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Był uznanym w kraju i za granicą specjalistą z dziedziny transportu w zakresie sterowania ruchem w transporcie, bezpieczeństwa systemów komputerowych oraz nowych technologii informacyjnych w transporcie. Pozostanie on w naszej pamięci jako wspańiały, zawsze uśmiechnięty Kolega i zaangażowany, służący pomocą pracownik.

Władze Wydziału Transportu, Elektrotechniki i Informatyki oraz współpracownicy

Dr inż. Lucjan Halamus (1939-2025)

Wieloletni pracownik naszej Uczelni. Był człowiekiem o wielkiej pasji do nauki i edukacji. Swoje życie zawodowe związał z Uniwersytetem Radomskim, gdzie w latach 1977-2002 pełnił funkcję adiunkta na Wydziale Mechanicznym. Jego praca na rzecz rozwoju nauk technicznych, a szczególnie mechaniki cieczy była nieoceniona. Przez wszystkie lata swojej pracy, mimo wymagających standardów, potrafił nie tylko kształcić, ale również inspirować studentów do dążenia do wyższych celów. Jego wykłady pozostaną w pamięci wielu pokoleń ludzi, których wspierał na ścieżkach ich kariery.

Jako nauczyciel akademicki był wymagający, ale także pełen zrozumienia i troski o rozwój swoich podopiecznych. Jego podejście do pracy łączyło precyzję naukową z pasją do dzielenia się wiedzą. Dla niego najważniejsze było dobro studentów i ich rozwój osobisty, a nie tylko akademicki.

W 1984 roku otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, a w 1986 roku Nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego za wkład w rozwój nauki i edukacji, co stanowiło ukoronowanie jego zasług dla polskiej nauki.

Zawsze pozostanie w naszych sercach jako człowiek pełen pasji, oddania i wrażliwości na potrzeby innych. Jego życie było przykładem dążenia do doskonałości w pracy naukowej i wychowawczej. Będzie nam go bardzo brakowało, ale pamięć o nim pozostanie w nas na zawsze.

Pracownicy Wydziału Mechanicznego

**Inż. Maria Kuczyńska
(1943-2025)**

Pani „Marysia z Chemii Ogólnej” była absolwentką Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu. Ukończyła Studium Nauczycielskie w specjalności fizyka i chemia. Pracę zawodową rozpoczęła w Szkole Podstawowej Nr 1 w Radomiu. Od 1969 roku pracowała w Radomskiej Fabryce Farb i Lakierów.

Ukończenie studiów w Kielecko-Radomskiej Wyższej Szkole Inżynierskiej w 1972 roku umożliwiło zatrudnienie na etacie pracownika naukowo-technicznego w Zespole Chemii Ogólnej radomskiej uczelni. Przez kilkadziesiąt lat prowadziła studenckie laboratorium chemii analitycznej, w którym setki absolwentów wydziału zdobywało pierwsze szlify w zakresie analizy jakościowej i ilościowej. To Jej zapiski w dzienniku laboratoryjnym decydowały o zaliczeniu lub niezaliczeniu każdego ćwiczenia. Była przy tym na tyle taktowna, że nawet negatywny wynik nie był źle przyjmowany.

Środowisko akademickie darzyło inż. Marię Kuczyńską szczerą sympatią. Lubiła swoją pracę i była lubiana przez współpracowników. Z dużą przyjemnością przychodziliśmy na herbatę lub kawę do pokoju przygotowawczego w baraku przy ul. Malczewskiego, w którym niepodzielnie królowała uśmiechnięta Pani Marysia. Razem uczestniczyliśmy w proteście akademickim w 1981 roku. Za ofiarną i rzetelną pracę inż. Maria Kuczyńska została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi.

Odszedł od nas dobry i wartościowy człowiek.

*(na podstawie materiałów otrzymanych
od prof. Ryszarda Świetlika)
Koleżanki i koledzy z Wydziału Chemii Stosowanej*

**Dr inż. Elżbieta Kiedrowicz
(1953-2025)**

Wieloletni pracownik naszej Uczelni, wybitny naukowiec, nauczyciel akademicki i wspaniała koleżanka.

**Wspomnienie męża
dr. hab. inż. Grzegorza Kiedrowicza, profesora uczelni**

Poznaliśmy się na III roku studiów we Wrocławiu, angażując się wspólnie w działalność Duszpasterstwa Akademickiego Ojców Dominikanów. Było to nieco ponad 50 lat temu, a po dwóch latach, na początku 1977 roku zawarliśmy związek małżeński, aby po kilku miesiącach rozpocząć pracę w uczelni radomskiej. Ela pierwsze dwa lata była pracownikiem Elektrowni Kozienice, oddelegowanym do Politechniki Świętokrzyskiej Ośrodek w Radomiu. Po dwóch latach stała się etatowym nauczycielem akademickim Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu. Prowadziła zajęcia ze statystyki, ekonometrii i innych przedmiotów ilościowych na Wydziale Ekonomicznym. W 1990 roku, już jako matka trójki naszych dzieci, obroniła pracę doktorską na Wydziale Przemysłu ówczesnej Akademii Ekonomicznej w Katowicach, opracowując własny model ekonometryczny, pozwalający

prognozować wpływ innowacji na działalność przedsiębiorstw, a badania dotyczyły Radomskiej Wytwórni Telefonów i Huty Częstochowa (największej firmy z Jej rodzinnego miasta).

W późniejszym okresie pracy skoncentrowała się na działalności dydaktycznej, jednocześnie będąc niekwestionowanym autorytetem i doradcą dla współpracowników, którzy w swoich pracach naukowych wykorzystywali analizy statystyczne. Wielu pracowników naszego Uniwersytetu pamięta Elę jako swojego mentora w zakresie statystyki, ale jednocześnie osobę, która trudne zagadnienia potrafiła w przystępny sposób wytłumaczyć. W ostatnich kilkunastu latach skupiła swoje zainteresowania na statystyce medycznej, gdyż w Radomiu zarówno na naszej Uczelni – już wtedy Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym – jak i na uczelniach niepaństwowych rozpoczęto kształcenie studentów na kierunkach medycznych. Po przejściu na emeryturę w 2014 roku aż do końca 2024 roku kontynuowała pracę w tych właśnie uczelniach.

Dla mojej Żony praca na Uczelni była istotna, ale najważniejsza zawsze była dla Niej rodzina. Naszą wspólną pasją były turystyczne wyjazdy wakacyjne i aktywne (sportowe) spędzanie czasu w gronie dzieci i dziewięciorga wnuków. W 2023 roku, chcąc być bliżej rodziny, zmieniliśmy miejsce zamieszkania z Radomia na Warszawę. Tu nadszedł kres życia mojej Żony. Zmarła po ponad 8-letniej walce z chorobą nowotworową, chociaż w tym czasie, w chwilach spokoju odbyliśmy nasze najpiękniejsze podróże po świecie. Pochowana została na Cmentarzu w Marysinie Wawerskim w styczniu 2025 roku.

Dr Krystyna Krzętowska (1936-2025)

Przez wiele lat pracowała na Wydziale Chemii w Zakładzie Chemii Fizycznej. Była wybitnym naukowcem, nauczycielem akademickim i wspaniałą koleżanką. Studia chemiczne ukończyła na Uniwersytecie Poznańskim, a pracę doktorską obroniła w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie. Prowadziła zajęcia dydaktyczne, ćwiczenia laboratoryjne oraz wykłady monograficzne. Była autorką kilkudziesięciu publikacji naukowych, w tym m.in. referatów wygłaszanych w czasie konferencji, również międzynarodowych. Do osiągnięć naukowych należy zaliczyć także autorstwo i realizację projektów edukacyjnych związanych z porządkowaniem gospodarki odpadami oraz wdrażaniem zasad ekorozwoju. W latach 1993-

1998 kierowała pracami Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody w Radomiu.

Aktywnie koordynowała współpracę Wydziału MiTO z lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony środowiska oraz wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju, wychodząc naprzeciw zadaniom przewidzianym dla szkół wyższych w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej.

Kilkukrotnie otrzymała nagrodę rektora za działalność dydaktyczno-wychowawczą oraz naukową. Ponadto w 1995 roku otrzymała najwyższą nagrodę zespołową Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Fundacji Ochrony Powietrza Atmosferycznego za najlepsze osiągnięcia w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi natomiast w 1998 roku nagrodę wojewody radomskiego za osiągnięcia na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego.

Pracownicy Wydziału Chemii Stosowanej

*Rodzinom i przyjaciołom zmarłych:
prof. Andrzeja Lewińskiego,
dr. inż. Lucjana Halamusa,
inż. Marii Kuczyńskiej,
dr inż. Elżbiety Kiedrowicz,
dr Krystyny Krzętowskiej
redakcja Kuriera Uniwersyteckiego
składa wyrazy głębokiego współczucia.*

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

ADMINISTRACJA

(studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia)

Studiując kierunek ADMINISTRACJA pozyskasz wiedzę i umiejętności z zakresu:

nauk prawnych, nauk o polityce i administracji, metod pozyskiwania i przetwarzania danych, analizy tekstu aktu prawnego, interpretowania i stosowania przepisów prawa, organizacji pracy biurowej, posługiwania się programami informatycznymi, sporządzania pism urzędowych, tj. wniosków, decyzji, umów.

Perspektywy zawodowe m.in.:

w urzędach administracji publicznej (rządowej i samorządowej), urzędach administracji skarbowej, działach administracyjnych sądów i prokuratury, organizacjach pozarządowych, organach Unii Europejskiej. Możesz także rozpocząć własną działalność gospodarczą.

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

(studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia)

Studiując kierunek BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE pozyskasz wiedzę i umiejętności z zakresu:

nauk prawnych, nauk o bezpieczeństwie, analizy zjawisk społecznych istotnych dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jednostki, rozwiązywania problemów społecznych współczesnego świata z zakresu bezpieczeństwa, identyfikowania zagrożeń bezpieczeństwa oraz formułowania sposobów praktycznego i skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Perspektywy zawodowe m.in.:

w formacjach mundurowych, Policji, Siłach Zbrojnych, Straży Granicznej, CBA, ABW, CBS, Służby Ochrony Lotniska, Służby Więziennej, Służby Celnej, agencjach ochrony mienia, urzędach administracji publicznej, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa państwa.

PRAWO

(studia stacjonarne i niestacjonarne jednolite magisterskie)

Studiując kierunek PRAWO pozyskasz wiedzę i umiejętności z zakresu:

nauk prawnych, prawa cywilnego, administracyjnego i karnego, funkcjonowania systemu prawnego w życiu społecznym, procesów stanowienia i stosowania prawa w Polsce i na świecie, zasad dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, sporządzania pism procesowych.

Perspektywy zawodowe m.in.:

w sądach, prokuraturze, kancelariach adwokackich, notarialnych i radcowskich, organach ścigania, administracji rządowej i samorządowej, organach Unii Europejskiej. Będziesz miał także możliwość ubiegania się o wybraną aplikację prawniczą.

Dowiedz się więcej